

GROEN WERKT

GROENLINKS MEPPEL VERKIEZINGSPROGRAMMA 2010 – 2014

GROENLINKS
ZIN IN DE TOEKOMST

WWW.GROENLINKSMEPPEL.NL

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1: WIJ WILLEN EEN GROENE GEMEENTE 4

- A. Klimaat- en energiebeleid dat verschil maakt..... 4
Programmapunten 4
- B. Milieuvriendelijke mobiliteit: voorrang voor de fiets en OV. 5
Programmapunten 6
- C. Behoud en versterk de groene ruimte..... 7
Programmapunten 7
- D. Schone bedrijvigheid 8
Programmapunten 9
- E. Een schone gemeente: afval scheiden loont 9
Programmapunten 9
- F. Naar een duurzaam waterbeheer 10
Programmapunten 10
- G. Werk maken van dierenwelzijn 10
Programmapunten 11

HOOFDSTUK 2: WIJ WILLEN EEN SOCIALE GEMEENTE..... 12

- A. Economie: stimuleer ondernemerschap en innovatie..... 12
Programmapunten 12
- B. Sociaal beleid: meedoen mogelijk maken 13
Programmapunten 14
- C. Welzijn en zorg: aandacht voor preventie en kleinschalige
aanpak dicht bij huis 15
Programmapunten 16
- D. Jeugdbeleid: Kiezen voor jongeren 17
Programmapunten 17
- E. Onderwijs: centrum voor brede ontplooiing 18
Programmapunten 19
- F. Wonen: een huis voor iedereen..... 20
Programmapunten 21
- G. Sport: Meppel in beweging 22
Programmapunten 22
- H. Kunst en cultuur horen erbij 22
Programmapunten 23

HOOFDSTUK 3: WIJ WILLEN EEN OPEN GEMEENTE 25

- A. Diversiteit en emancipatie: verschil mag
er zijn, uitsluiting niet..... 25
Programmapunten 25
- B. Vluchtelingen en asielzoekers 26
Programmapunten 26
- C. Internationale solidariteit: denk mondiaal, handel lokaal.... 27
Programmapunten 27
- D. Preventie in plaats van repressie 27
Programmapunten 28

HOOFDSTUK 4: WIJ WILLEN EEN DEMOCRATISCHE EN AANSPREEKBARE GEMEENTE 29

- Programmapunten 29

HOOFDSTUK 5: WIJ WILLEN EEN DAADKRACHTIGE GEMEENTE 31

- Programmapunten 31

Meer informatie kunt u vinden op:
Website: www.groenlinksmeppeel.nl
Weblog lijsttrekker op: www.willieoldengarm.nl

E-Mailadres: info@groenlinksmeppeel.nl
Postadres: Lepelaar 71,7943 SJ Meppel.

VOORWOORD

GROEN WERKT!

Vier jaar geleden introduceerde GroenLinks zich als nieuwe partij in de Meppeler gemeenteraad. De titel van het verkiezingsprogramma was toepasselijk: de frisse wind door Meppel!

De afgelopen jaren hebben wij ons gericht op een sociaal, groen en tolerant Meppel. Woorden die regelmatig door de raadszaal hebben geklonken voorzien van kritische en opbouwende voorstellen.

De afgelopen vier jaar heeft GroenLinks in Meppel een frisse wind door de gemeenteraad laten gaan. Naast het vervullen van de controlerende rol heeft zij ook veelvuldig haar eigen visie getoond door initiatiefvoorstellen in te dienen en met andere partijen de samenwerking maar ook het debat te zoeken.

Ook buiten de gemeenteraad heeft GroenLinks een actieve rol vervuld. Denk maar aan de oprichting van het platform humaan asielbeleid Meppel en de coördinerende rol die GroenLinks vervult bij de actie “Meppel intercitystation!”, met als resultaat dat de intercity blijft stoppen in Meppel.

Deze actieve, opbouwende houding kunt u ook de komende vier jaar in en buiten de gemeenteraad van ons verwachten. Een kleine partij maakt zo wel degelijk het verschil. Er is nog genoeg werk te doen: Meppel kan zoveel groener en socialer!

Het verkiezingsprogramma kunt u lezen als een soort spoorboekje dat er toe moet leiden dat Meppel op termijn een nog meer sociale, tolerante en duurzame gemeente wordt. Als bijlage bij het programma treft u de speerpunten aan die we de komende vier jaar willen realiseren.

Met uw steun gaat GroenLinks daar graag aan werken.

Meppel, december 2009

Wim-Jan Renkema,
Voorzitter GroenLinks Meppel

HOOFDSTUK 1: WIJ WILLEN EEN GROENE GEMEENTE

ECOLOGISCHE DUURZAAMHEID

Groen is een mooiere kleur in onze omgeving dan het grijs van asfalt en beton. Het is prettig leven als er in de gemeente Meppel voldoende parken en speelplaatsen zijn en we kunnen ontspannen in mooie natuurgebieden. Rust, lekker en gezond eten, fijn wonen en schone lucht horen bij het goede leven. Groen maakt gelukkig!

Groen is een waarde waar we in ons eigen leven allemaal het belang van inzien. Daarom staat GroenLinks voor ecologische duurzaamheid. Dat betekent dat we het milieu zo min mogelijk willen belasten, zuinig omgaan met de beschikbare natuurlijke hulpbronnen en dierenwelzijn belangrijk vinden. Ook zijn we zuinig op de groene ruimte en willen we het landschap niet volbouwen met nieuwbouwwijken en bedrijventerreinen. Daar hebben wij nu profijt van, maar ook toekomstige generaties. Als er niets verandert, zullen zij te maken krijgen met de gevolgen van klimaatverandering en een verslechterde leefomgeving. Om die redenen kiest GroenLinks voor een ambitieus klimaatbeleid, voor openbaar vervoer en fiets, voor milieuvriendelijke bedrijvigheid en voor compact bouwen. Door slim beleid en innovatieve maatregelen kan de economie duurzaam groeien.

De gemeente kan daar op verschillende manieren aan bijdragen. Vooral door zelf initiatieven te nemen en samen met inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven te werken aan een duurzame ontwikkeling. Want Meppel kan zoveel groener!

De gemeente kan en moet een voorbeeld zijn voor de burgers. Veranderen begint bij jezelf. Daarom is het belangrijk dat er de komende vier jaren veel aandacht wordt besteed aan voorlichting en bewustwording van onze burgers. Voorlichting, natuur- en milieueducatie spelen hierbij een belangrijke rol.

A. KLIMAAT- EN ENERGIEBELEID DAT HET VERSCHIL MAAKT

De toenemende energievraag, de eindigheid van de voorraden fossiele brandstoffen, de stijgende energieprijzen en de klimaatverandering/wereldwijde klimaatcrisis vragen om een ander energiebeleid. Meer ambitie van de politiek is hiervoor nodig. Niet alleen van

het kabinet, ook van gemeenten. En vooral maatregelen die écht het verschil maken. Een aantal gemeenten heeft daarom de afgelopen jaren een duidelijk ambitie geformuleerd. Zij willen in 2030 'klimaatneutraal' zijn en streven naar een zo laag mogelijk energieverbruik, gebruik van duurzame energiebronnen en een zo gering mogelijke uitstoot van broeikasgassen. GroenLinks wil dat ook Meppel klimaatneutraal wordt in 2035. Dat kan de gemeente alleen samen met burgers, instellingen en ondernemers realiseren. De komende vier jaar zetten we de eerste stappen naar dat doel, met een breed scala aan concrete maatregelen. De gemeente organiseert daarvoor een gemeentelijke klimaattop.

PROGRAMMAPUNTEN:

1. Met woningcorporaties maakt de gemeente scherpe energie prestatieafspraken over:
  - Energiebesparende maatregelen en duurzame energieopwekking in de bestaande (vooral oudere) woningen. Dat is in het belang van het milieu en bespaart huurders een hoop geld.
  - Voorlichting aan huurders over het eenvoudig besparen van water en energie.
2. Eigenaren van woningen en bedrijfsgebouwen kunnen van de gemeente een duurzaamheidslening tegen een lage rente krijgen voor milieuvriendelijke maatregelen (bijvoorbeeld isolerende beglazing, vegetatiedak, zonnepanelen, warmte/koudeopslag, kleine windturbine).
3. Nieuwbouw, Nieuwveenselanden en renovatieprojecten worden voorbeelden van duurzaam bouwen. Ze zijn extreem energiezuinig en voldoen ook aan alle eisen op gebied van woonkwaliteit, zoals comfort, gezondheid, veiligheid, betaalbaarheid, toegankelijkheid en levensloopbestendigheid.
4. De gemeente maakt actief werk van energiebesparing bij bedrijven: door voorlichting, handhaving en financiële prikkels:
  - Ondernemers kunnen met vragen over energiebesparing, duurzame energie en duurzaam ondernemen terecht bij het bedrijvenloket van de gemeente.

- De gemeente ziet toe op de naleving van afgegeven milieuvergunningen, de energieprestaties van nieuwe gebouwen, en ook op de wettelijke regel dat bedrijven alle energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van minder dan vijf jaar moeten nemen.
  - De gemeente stelt scherpe eisen aan energie-eisen aan terrasverwarmers.
  - Bedrijventerreinen worden duurzaam ingericht: energieneutraal van opzet. Voor nieuwe bedrijventerreinen stelt de gemeente een duurzaamheids kwaliteitsplan op: als bedrijven aan alle criteria voldoen, krijgen ze korting op de grondprijs
5. De gemeente Meppel als Millennium gemeente geeft zelf het goede voorbeeld als het gaat om energiebesparing en toepassing van duurzame energie: de eigen organisatie moet al in 2015 energieneutraal zijn. Op gemeentelijke gebouwen (gemeentehuis, scholen, sporthal, zwembad, et cetera) en installaties komen zonnepanelen en kleine windturbines. Voor eigen gebruik koopt de gemeente alleen groene stroom in. De straatverlichting wordt zuiniger met LED-verlichting. De gemeente gebruikt schone en zuinige auto's. Kortom, de gemeente koopt duurzaam in!
  6. De gemeentelijke website geeft voorlichting over energiebesparing: een advies op maat. Met bijvoorbeeld de EnergieThuisWijzer is binnen enkele minuten te zien welke maatregelen een woning energiezuiniger maken.
  7. Sparen doe je met een spaarlamp. Daarom roept de gemeente op om zoveel mogelijk gloeilampen te vervangen door spaarlampen of nog beter LED-lampen. De gemeente begint daar zelf mee in haar eigen gebouwen en stelt aan minima een energiebox met spaarlampen ter beschikking.
  8. Er komt een gemeentelijk Meldpunt Lichthinder, waar bewoners kunnen aangeven waar het te licht en te donker is in het stedelijke en landelijke gebied. Zo krijgt de gemeente zicht op waar licht uit moet/kan, waar voldoende duisternis is en waar eventueel extra verlichting moet komen. Ook Meppel wordt steeds lichter door het overmatig verlichten van

wegen, gebouwen, sportvelden, reclamemasten, etc. Veel mensen en dieren ondervinden daar hinder van. Tegelijk zijn donkere nachten belangrijk voor het welzijn van mens en natuur. Daarom komt er een gemeentelijk lichtplan, dat veiligheid door verlichting, energiebesparing en lichthinder met elkaar in evenwicht brengt.

9. Bij het klimaatbeleid werkt de gemeente nauw samen met de regiogemeenten; dat is effectiever en bovendien goedkoper. Bijvoorbeeld als het gaat om gezamenlijk inkoopbeleid of het benutten van elkaars deskundigheid. Ook grootschalige toepassing van duurzame energie vereist regionale samenwerking (bijvoorbeeld bij aanwending van snoeiafval, groente-, fruit- en tuinafval of mest voor de opwekking van energie uit biomassa of bij het ontwikkelen van locaties voor windmolens).
10. De gemeente hoeft niet zelf het wiel uit te vinden. Ze kan veel leren van de successen van andere gemeenten. Daarom wordt Meppel, lid van de Vereniging Klimaatverbond Nederland.
11. Er komt een haalbaarheidsonderzoek naar de vestiging van een windmolenpark in de gemeente.

B. MILIEUVRIENDELIJKE MOBILITEIT: VOORRANG VOOR DE FIETS EN OV

De groei van onze mobiliteit lijkt een nauwelijks te keren ontwikkeling. GroenLinks realiseert zich dat zonder de auto onze maatschappij niet meer kan functioneren en zeker op het platteland onmisbaar is geworden.

Tegelijk worden de nadelen van het toenemende autogebruik steeds duidelijker zichtbaar. Binnen de bebouwde kom van de grotere gemeenten is het stratenpatroon niet berekend op nog meer auto's, leidt het sluiptverkeer tot veel overlast en lijkt de grens van de beschikbare parkeerruimte bereikt. De groei van het verkeer leidt ook tot een onveiligere leefomgeving, vooral voor kinderen. Langs veel wegen verslechtert de luchtkwaliteit. We hebben last van het permanente lawaai. Door de groei van het autoverkeer en de opkomst van zwaardere auto's zal dit alleen nog maar toenemen. Het autoverkeer is één van de belangrijkste veroorzakers

van de klimaatcrisis. GroenLinks ziet in nieuwe wegen en nog meer parkeerruimte niet de oplossing voor het bereikbaarheidsprobleem. De oplossing ligt in het selectiever kiezen van het juiste vervoermiddel. De fiets en het openbaar vervoer nemen hierbij een prominente plek in.

GroenLinks is voorstander van een autovrij centrum en vindt dat alle voorzieningen voor fietsers voorrang moeten krijgen. Het weren van auto's in de binnenstad heeft prioriteit. Meppel heeft een centrumfunctie voor vele omliggende dorpen. Het intensiveren van openbaar vervoer tussen Meppel en de omringende dorpen zal het autoverkeer in de stad terugdringen. Er moet voldoende parkeergelegenheid buiten het centrum komen, waarvandaan men eenvoudig met stadsvervoer of lopend naar de binnenstad kan. Daarbij moet het gaan om schoon vervoer, zoals kleine bussen die rijden op elektriciteit, biodiesel of waterstof. Het delen van een auto door meerder gebruikers kan worden gestimuleerd door bijvoorbeeld gratis parkeerruimte.

GroenLinks is tegen nog een parkeergarage in het gebied Kromme Elleboog. Een extra parkeergarage in de binnenstad trekt extra autoverkeer aan. GroenLinks is voor een parkeergarage aan de buitenring van de stad op Kraton.

Tevens vindt GroenLinks dat het gebruik van de fiets als vervoermiddel en het openbaar vervoer gestimuleerd moeten worden. In de binnenstad moeten ruime en bewaakte fietsenstallingen komen op verschillende plaatsen en er moeten betere, ruimere en veiligere fietsroutes in en om de stad komen. De gemeente Meppel voert voor haar burgers gratis openbaar vervoer in.

Meppel is een belangrijk knooppunt van wegen, ook waterwegen en de spoorwegen. In het kader van de actie "Meppel intercitystation!" heeft GroenLinks met succes gestreden voor het behoud van de Intercitylijn. GroenLinks zet zich ervoor in dat Meppel in de toekomst een volwaardig Intercitystation wordt, zodat het reizen per trein nog aantrekkelijker wordt.

De reguliere verkeersstroom moet zo veel mogelijk buiten gebieden met een woonfunctie om worden geleid. Vrachtverkeer dient niet door woonwijken en buurtschappen geleid te worden.

PROGRAMMAPUNTEN

1. De gemeente zet in op betere voorzieningen voor parkeren buiten het centrum, meer bewaakte en onbewaakte fietsenstallingen, betere fietsroutes en intensivering van (schoon) openbaar vervoer.
2. Omleiding van de verkeersstroom buiten de woongebieden om; géén vrachtverkeer door woonwijken.
3. Meppel spant zich er voor in dat het NS-station een intercitystation wordt.
4. De mogelijkheden van P & R worden uitgebreid
5. We willen als gemeente het fietsgebruik stimuleren.
  - Voetgangers en fietsers krijgen prioriteit bij de inrichting van verkeersstromen in het centrum. Er worden doorgaande veilige (vrij liggende) fietsroutes aangelegd, met goede aansluiting op bus/treinstation. Verkeerslichten worden fietsvriendelijk afgestemd, met secondetickers die de wachttijden aangeven, denk aan de doorgaande fietsverbindingen, Oosterboer, Koedijkslanden, Berggierslanden en straks Nieuwveenselanden.
  - Stallingmogelijkheden (bewaakt en onbewaakt) worden fors uitgebreid bij openbare voorzieningen, winkels, scholen, bushaltes en stations. Er komt een meldpunt 'Ruim baan voor de fiets' waar inwoners suggesties hiervoor kunnen inleveren.
  - Veilig te voet of op de fiets naar school! De gemeente maakt samen met elke school een plan voor het verbeteren van de verkeersveiligheid rond de school: met verkeertechnische maatregelen en -gedragsregels voor de ouders. Voordat de onderwijscampus Ezinge er staat, dient er een veilige fietsverbinding Ezinge-Meppel Zuid te zijn gerealiseerd.
  - In de stad wordt de fiets het enige vervoermiddel dat je gegarandeerd van deur-tot-deur brengt. Met de fiets kun je overal komen en je kunt hem overal kwijt.
6. De gemeente gaat zich inzetten voor een aantrekkelijk openbaar vervoer. Met bussen die alle voorzieningen aandoen, in hoge frequentie en met goede aansluiting op andere bussen en trein. Meppel

voert gratis openbaar vervoer in.

- Elke woning en elke voorziening (zorginstelling, ziekenhuis, woonvoorziening voor ouderen, school et cetera) heeft een bushalte binnen 200 meter afstand.
  - Overdekte bushaltes, met adequate reizigersinformatie en goede stallingmogelijkheden voor de fiets
  - Jaarlijks peilt de gemeente de mening van de reizigers over het OV. De suggesties worden gebruikt om bij provincie en busbedrijf aan te dringen op verbeteringen in de dienstregeling, bijvoorbeeld betere aansluitingen op ander OV.
  - Nieuwe wijken als Nieuwveenselanden krijgen vanaf het begin een hoogwaardige OV-ontsluiting (de kosten worden onderdeel van de planexploitatie)
7. We gaan de overlast van auto's beperken. Het centrum wordt autovrij.
- Vervuilende auto's worden zoveel mogelijk geweerd: alleen de schoonste vrachtwagens/bestelbusjes mogen de stad in.
  - Het sluipverkeer door woonwijken wordt ontmoedigd door fysieke maatregelen en een maximumsnelheid van 30 km/uur. Dat laatste is ook veiliger.
  - Bij herinrichting van straten streven we altijd naar vrij liggende fietspaden, tussen de stoep en de geparkeerde auto's. Die auto's dienen dan als natuurlijke buffer.
  - Een aantal parkeerplaatsen wordt gereserveerd voor 'auto delen'.
  - We willen het gebruik van milieuvriendelijke auto's stimuleren. Daarom komen er faciliteiten voor het opladen van elektrische auto's.
  - Stads- en streekbussen gaan rijden op aardgas, waterstof of elektriciteit.
  - Langs wegen planten we bomen: niet alleen als verfraaiing, maar ook om het fijn stof op te vangen. Waar de luchtvervuiling schadelijk is voor de gezondheid, neemt de gemeente passende maatregelen (bijvoorbeeld verlagen maximumsnelheid, afsluiten routes).

C. BEHOUD EN VERSTERK DE GROENE RUIMTE

Overall wordt geknabbeld aan de open groene ruimte: voor wegen, woningen en bedrijventerreinen. Agrarisch cultuurlandschap verdwijnt door grootschalige

landbouw. Ons landschap wordt eenvormiger, het versnipperd en verrommelt. Tegelijk hebben we open groengebieden (parken, bossen, natuurgebieden en recreatieterreinen) nodig om te spelen, te luiëren, te sporten – voor onze dagelijkse ontspanning. En even belangrijk: grote aaneengesloten natuurgebieden zijn van vitaal belang voor behoud van een grote verscheidenheid van planten en dieren. We zijn in Meppel en omgeving bevoorrecht met al onze prachtige natuurgebieden. Dat moeten we koesteren en beschermen.

De gemeente kan hier een belangrijke rol spelen door een actief beleid te voeren. Allereerst door de beschikbare ruimte binnen de bebouwde kom efficiënter te gebruiken. Door op bouwlocaties slimmer en compacter te bouwen realiseren we meer woningen zonder dat dit meteen ten koste hoeft te gaan van groen. Ook de ruimte op bedrijventerreinen kan veel beter worden benut en tot slot: de binnenstad kan veel groener. Natuurbeheer kan in goed overleg met de agrarische sector vormgegeven worden.

Op het gebied van onder meer landschapsbeheer en –onderhoud en het creëren en verbeteren van wandel- en fietsroutes, kan de agrarische sector worden gestimuleerd om de bakens te verzetten in de richting van recreatie en natuurontwikkeling.

Als we met onze buurgemeenten afspraken maken over waar en wat er gebouwd wordt, dan kan veel meer open gebied open blijven.

PROGRAMMAPUNTEN:

1. Bestemmingsplannen worden waar nodig geactualiseerd om groene gebieden groen te houden en ecologische zones te versterken. Bij de aanleg van de Nieuwveense landen wordt gestreefd naar maximale ruimte voor groen. Hierbij wordt de ecologische zone waar mogelijk de bebouwde kom 'ingetrokken'.
2. Er wordt zo veel mogelijk compact gebouwd, alleen hoogbouw die past bij het Meppeler stadsbeeld. In de binnenstad met de direct aangrenzende buurten wordt gebouwd volgens 'Meppeler Maat'.
3. Natuurbeheer door boeren wordt gestimuleerd en ondersteund.

4. Er komen meer wandelroutes door het groen. Met landeigenaren zoals boeren en waterschappen worden hierover afspraken gemaakt.
5. In woongebieden komt voldoende ruimte voor kinderen om te spelen. In de Nieuwveense landen wordt hiervoor een percentage vierkante meters gereserveerd.
6. De gemeente Meppel houdt het 'nachtelijk duister' in stand (is al onderschreven). Het beschermen van duisternis wordt vertaald naar concreet beleid, in regels rond lichtreclame.
7. De gemeente stimuleert agrariërs over te gaan op biologische landbouw.
8. Bestaand groen blijft groen. De groene parels blijven behouden. Ook beeldbepalende bomen en hagen blijven staan. Daarom brengt de gemeente de bestemming van alle groen in kaart, als leidraad bij beheer en toekomstige stedenbouwkundige plannen (Groenstructuurplan).
9. Groen voor iedereen in de buurt! De hoeveelheid groen in de gemeente wordt vergroot. Binnen een straal van 300 meter van elke woning moet er groen zijn voor dagelijks gebruik. In de wijk Nieuwveense Landen houdt de gemeente de richtlijn van 75m² groen per woning aan.
  - Buurtbewoners die gezamenlijk hun straat/buurt willen vergroenen komen in aanmerking voor ondersteuning en subsidie (zelfbeheercontract).
  - Iedere bewoner mag de boomspiegel voor zijn woning adopteren en inrichten als boomspiegeluintje
  - Voor kinderen komt er in iedere wijk een 'klooiestukje' (avonturenspeelplaats): een wilde natuurspeelplaats waar een kind zelf met fantasie kan spelen en de natuur kan ontdekken.
  - Er komt een 'plantdag' voor het planten van bomen en struiken in de bebouwde kom.
  - Groene daken op gemeentelijke gebouwen.
10. Meer biodiversiteit in de gemeente. Een betere natuur in stad en dorp We willen de natuurwaarde van het groen binnen de bebouwde kom verbeteren. We willen weer veel vlinders, spechten, zwaluwen en mussen (zgn. indicatorsoorten) zien! Daarom:
  - worden parken, bermen en oevers ecologisch beheerd;
  - halen we met lange groene corridors het buitengebied de stad binnen;
  - wordt bomenkap vermeden: en als het beslist moet, dan komt er voor elke gekapte boom een nieuwe terug. Heesters worden niet vervangen door gras.
11. Waardevolle landschapselementen zoals de Reest en het Reestdal willen we behouden.
  - Met boeren maken we afspraken over natuurbescherming, landschapsbeheer en dierenwelzijn, tegen een passende beloning.
  - Er komen meer wandel- en fietsroutes door het groen. Met landeigenaren, zoals boeren en waterschappen, maken we hier afspraken over.
  - Onrendabele bedrijventerreinen worden ontwikkeld tot natuur of park.
12. Er komt een bouwgrens rond de gemeente. Daarbuiten willen we in principe niet bouwen.
13. Hergebruik gebouwen heeft de voorkeur boven sloop. Mooie gebouwen worden beschermd (rijks- of gemeentelijk monument of gebied wordt aangewezen als beschermd dorpsgezicht). Vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen kunnen worden omgebouwd tot appartementen voor bijvoorbeeld senioren en starters.

D. SCHONE BEDRIJVIGHEID

Er is in het verleden in Meppel nogal wat industrie gevestigd. GroenLinks kiest ervoor de vervuilende industrie te "compenseren" met de vestiging van zogenaamde "schone bedrijvigheid": kennisintensieve bedrijven die zich voorop op zakelijke dienstverlening richten (de creatieve economie).

Ondertussen ontkomen we vanuit de bestaande situatie niet aan vervuilende industrie binnen onze gemeentegrenzen. GroenLinks wil dat bedrijven die bijdragen aan het broeikaseffect extra betalen voor hun vervuiling. De inkomsten hieruit kunnen worden geïnvesteerd in een bomenplantprogramma, of andere milieucompenserende maatregelen. Zo dragen de vervuilende bedrijven indirect ook weer bij aan een

groene omgeving en compenseren zij (voor een deel) hun vervuilende activiteiten.

GroenLinks verzet zich tegen de komst van vervuilende (zware) industrie naar Oevers D. De huidige luchtkwaliteit en de nabijheid van een toekomstige woonwijk (Nieuwveenselanden) staan wat ons betreft op gespannen voet met de komst van (meer) zware industrie naar Meppel.

De bestemmingsplannen met name van industrieterrein Oevers D, laten de zwaarste en vervuilendste industrie toe. De herziening was al in de afgelopen jaren aan de orde, maar heeft niet plaatsgevonden, evenals een bijstelling van het uitgiftebeleid. GroenLinks vindt de urgentie van spoedige herziening groot.

De totstandkoming van een ecologisch bedrijventerrein, waar duurzame en innovatieve bedrijven zich kunnen vestigen, moet volgens ons serieus onderzocht worden. Een mogelijkheid is de nieuwe zichtlocatie Noord.

Tevens wil GroenLinks vernieuwende agrarische functies in het kleine buitengebied van Meppel stimuleren. Gedacht kan worden aan de combinatie van agrarische functies met zorg en recreatie.

De agrarische boeren worden door de gemeente gestimuleerd over te gaan op biologische landbouw.

PROGRAMMAPUNTEN

1. De gemeente start een bomenplantprogramma, bekostigd door bedrijven die door hun activiteiten extra bijdragen aan het broeikas-effect.
2. De gemeente legt de komende jaren geen nieuwe bedrijventerreinen aan die voornamelijk geschikt zijn voor (zware) industrie.
3. Er wordt geen nieuwe zware industrie naar Meppel gehaald. De bestaande bestemmingsplannen worden zo snel mogelijk gewijzigd om vervuilende industrie te kunnen weigeren. Het uitgiftebeleid wordt herzien.
4. Er komt streng toezicht en toepassing van de milieunormen bij al gevestigde vervuilende industrie. Hiervoor wordt een plan van handhaving

opgesteld, en er wordt geïnvesteerd in menskracht en kennis.

5. Compensatie van vervuilende industrie door het accent te leggen op de komst van schone, kennisintensieve en innovatieve bedrijven. De mogelijkheid van een ecologisch bedrijventerrein wordt onderzocht (bijvoorbeeld: Noord).
6. De gemeente stimuleert vernieuwende (agrarische) bedrijvigheid in het buitengebied.

E. EEN SCHONE GEMEENTE: AFVAL SCHEIDEN LOONT

We produceren veel afval met elkaar. De hoeveelheid huisvuil die wordt ingezameld neemt jaarlijks toe. Veel afvalsoorten kunnen we al gescheiden aanbieden, maar het niet-gescheiden restafval vormt nog steeds de grootste afvalstroom. Door een betere scheiding kunnen we afval als grondstof voor nieuwe producten gebruiken. Dat is goed voor het milieu. Door allerlei milieueisen wordt de inzameling en verwerking van afval steeds duurder. Deze kosten worden aan de bewoners doorberekend via de afvalstoffenheffing. Gescheiden inzameling leidt tot lagere verwerkingskosten. Afval scheiden loont dus. Daarom wil GroenLinks het burgers zo gemakkelijk mogelijk maken om hun afval te scheiden. Meppel is een te kleine gemeente om zelfstandig en met expertise de scheiding van het afval efficiënt te organiseren. De gemeente moet met andere gemeenten samenwerken om deze expertise en efficiency op hoger niveau en grotere schaal te krijgen, bijvoorbeeld in een overheidsgedomineerde publiekprivate organisatie als de ROVA. De gemeente kan deze organisatie goed inzetten om zo efficiënter te werken. De zeggenschap moet bij de gemeente blijven. Er mogen geen ontslagen vallen.

PROGRAMMAPUNTEN

1. Er komt voor bewoners een Meldpunt Zwerfafval; zwerfafval is binnen twee dagen opgehaald.
2. Het inzamelen en scheiden van groente- fruit en tuinafval, glas, klein chemisch afval, textiel,

papier/karton, blik en kunststof wordt verbeterd en gaat minimaal voldoen aan de LAP-doelstellingen (Landelijk Afvalstoffen Plan) Huis aan huis ophalen heeft onze voorkeur.

3. Inzamelcontainers plaatsen we zo veel mogelijk ondergronds.
4. We stimuleren het hergebruik van 'oude spullen' in nauwe samenwerking met de kringloopbedrijven/kringloopwinkels.
5. De vervuiler betaalt. De gemeente voert een gedifferentieerd tariefsysteem in op basis van volume. Dat is eerlijk en houdt rekening met het afvalgedrag van individuele huishoudens. Als u meer afval aanbiedt, betaalt u meer. Scheidt u goed uw afval en biedt u minder aan, dan betaalt u ook minder.
6. In het kader van schaalvergroting, efficiency, expertise wordt aansluiting gezocht bij samenwerkingsverbanden van gemeentelijke c.q. regionale reinigingsbedrijven.

F. NAAR EEN DUURZAAM WATERBEHEER

De manier waarop we in Nederland met water omgaan is niet toereikend voor de toekomst. Zeker als de gevolgen van klimaatsverandering, zeespiegelstijging en verdergaande bodemdaling moeten worden opgevangen. Er is nog te veel sprake van technisch beheer, terwijl het hoog tijd is voor een ander waterbeleid.

GroenLinks vindt dat de gemeente moet streven naar een gezond watersysteem gebaseerd op integraal waterbeheer.

Om in Meppel droge voeten te houden, moet de gemeente het waterplan in nauwe samenwerking met het Waterschap en buurgemeenten gaan uitvoeren.

De stedelijke wateropgave - de hoeveelheid overtollig oppervlakte-, grond- en hemelwater - moet worden omgezet in acties. GroenLinks stelt een integrale aanpak voor waarbij sprake is van een combinatie van waterberging, natuur en recreatie. Door in te zetten op synergie wordt het bijvoorbeeld mogelijk de fietsverbinding Ezinge Meppel-zuid te realiseren.

PROGRAMMAPUNTEN

1. Verbetering van de waterkwaliteit door het saneren van rioolwateroverstorten.
2. Sanering van de verontreinigde waterbodems.
3. In die delen van de gemeente met een gemengd rioolstelsel (hemelwater en afvalwater) wordt door afkoppeling het (schone) hemelwater buiten het riool gehouden en direct naar het oppervlaktewater afgevoerd. De waterzuivering wordt daardoor ontlast.
4. Bestrating en verharding van de openbare ruimte dient beperkt te worden. Een zachte ondergrond maakt het mogelijk dat hemelwater in de bodem kan worden opgenomen zodat afvoer via het rioolstelsel kan worden voorkomen.
5. Grote parkeerplaatsen krijgen straatkolken met olieafscheiding.
6. Een stop op chemische onkruidbestrijding.
7. Versterking van de waterbergingsfunctie en de recreatiefunctie van zowel het buitengebied, als de kernen, de rivieren, vaarten, grachten, zowel stroomopwaarts als stroomafwaarts, veel meer waterbergingen en overloopgebieden om in Meppel droge voeten te houden bij hoogwater.
8. Opname van een waterparagraaf in bestemmingsplannen. Er wordt een watertoets ingevoerd voor alle bestemmingsplannen en bouwplannen: een toetsing op de gevolgen voor het watersysteem, met eventueel compenserende maatregelen.

G. WERK MAKEN VAN DIERENWELZIJN

Dieren maken deel uit van onze dagelijkse leefomgeving. Veel inwoners van onze gemeente hebben een gezelschapsdier, zoals een hond, kat, cavia of konijn. In het buitengebied en op enkele plaatsen binnen de bebouwde kom bevinden zich ook landbouwhuisdieren, zoals varkens en koeien. De grootste groep dieren wordt gevormd door in het wild levende dieren. Dieren horen

bij de samenleving. Zij dragen bij aan een kleurrijke en levendige gemeente. Ze verdienen onze aandacht en zorg. Dit geldt voor zowel huisdieren, als voor vrij en in het wild levende dieren. GroenLinks is van mening dat de gemeente Meppel beleid moet gaan voeren op het terrein van dierenwelzijn. De komende raadsperiode dient hiervoor een beleidsnotitie te worden opgesteld en vastgesteld door de gemeenteraad.

PROGRAMMAPUNTEN:

1. Huisdieren dragen bij aan het welzijn van de mensen en hebben voor kinderen ook een opvoedkundige waarde. Dieren kunnen echter ook problemen veroorzaken. De gemeente richt zich op het voorkomen daarvan:
  - De gemeente zorgt voor een adequate opvang van zwervende en in beslag genomen verwaarloosde dieren (wettelijke verplichting): we steunen het lokale/regionale asiel.
  - Veel huisdieren komen onnodig in het asiel terecht omdat de eigenaar niet achterhaald kan worden. De beste oplossing hiervoor is dat alle honden en katten gechipt zijn. In samenwerking met de lokale dierenartsen organiseert de gemeente een jaarlijkse chipactie (bijvoorbeeld op Dierendag) om het percentage gechipte honden en katten te vergroten. Met onze buurgemeenten maken we afspraken over uniformering in de zoeksystemen van Dier Vermist/ Gevonden.
  - Eigenaren van honden krijgen duidelijke informatie over de plaatsen waar honden vrij mogen rondlopen en waar niet.
  - De gemeente moedigt bezitters van huisdieren aan een cursus te volgen, waarin ze leren fatsoenlijk om te gaan met huisdieren.
  - Voor de afvoer van gewonde en dode dieren subsidiëren we de Dierenambulance.
  - In het rampenplan nemen we maatregelen op voor de opvang van dieren.
2. Het natuurlijke leefgebied van in het wild levende dieren wordt steeds meer ingeperkt door wegen, woningbouw en industrie. Met allerlei maatregelen kan de gemeente de bijdragen aan een diervriendelijke omgeving en hun aanwezigheid bevorderen:
  - We nemen verkeersmaatregelen om dieren te beschermen, zoals het afsluiten van wegen in verband met de paddentrek, beperken de maximumsnelheid in verband met overstekende dieren en plaatsen waarschuwingsborden voor overstekende eenden.
  - Het beheer van het gemeentelijke groen stemmen we af op de natuurontwikkeling en op de bescherming van dieren en hun leefgebieden.
  - De gemeente stimuleert met allerlei de mogelijkheden voor nestplekken en broedgelegenheid voor vogels (de aanleg van dichte hagen, nestkasten, zwaluwtorens, toepassing van de vogelvide onder daken).
  - In verband met het beheer en ingrepen in de ruimtelijke ordening moet de gemeente rekening houden met de natuurwaarden in een aantal gebieden (benoemen) in de gemeente. Daarom wordt hier onderzoek gedaan naar de aanwezige planten, amfibieën, reptielen, zoogdieren, vlinders/libellen en broedvogels.
  - Overlast door in de vrije natuur levende dieren (zoals duiven en ganzen) wordt op een diervriendelijke manier bestreden.
3. De gemeente zorgt voor goede voorlichting over dierenwelzijn: er komt een aparte webpagina over Dieren in Meppel op de gemeentelijke website, met informatie over het dierenwelzijnsbeleid en links naar alle relevante organisaties (Dierenbescherming, Dierenambulance, Vogelopvang, Kinderboerderij etc.).
4. Megastallen zijn slecht voor het welzijn van dieren, de kwaliteit van het milieu, de concurrentiepositie van kleinschaliger boeren en de grote stallen maken ons platteland lelijk en industrieel. Daarom zijn we tegen de bouw van dergelijke grootschalige agrarische complexen in onze gemeente te beperken door maximale bouwhoogte op te nemen in bestemmingsplannen.
5. De gemeente bevordert biologische landbouw.

HOOFDSTUK 2: WIJ WILLEN EEN SOCIALE GEMEENTE

SOCIAAL EN SOLIDAIR

GroenLinks streeft naar een solidaire samenleving, waarin welvaart en middelen eerlijk verdeeld worden. Wij willen dat iedereen mee kan doen aan de samenleving en optimale kansen heeft om zich te ontplooiën en zijn leven zelf vorm te geven. We streven ernaar dat zoveel mogelijk mensen aan de slag komen. Werk geeft niet alleen inkomen, het draagt bij aan emancipatie, het geeft iemand ook zelfvertrouwen en een positie in de samenleving. We gaan daarbij uit van ieders eigen verantwoordelijkheid, maar hebben ook oog voor het verschil in mogelijkheden.

GroenLinks wil mensen sterker maken. Onze visie op jeugd en onderwijs en onze sociale politiek zijn daarop gericht. Alle kinderen verdienen een goede start met hoogwaardige kinderopvang en goed onderwijs dat achterstanden wegwerkt en talenten ontwikkelt. Het is funest voor hun kansen als kinderen opgroeien in armoede. Armoede willen we bestrijden met een ruimhartig minimabeleid, maar vooral door sociaal economische participatie te bevorderen: mensen ondersteunen bij het vinden van werk of een andere maatschappelijke activiteit. Op de woningmarkt moet meer betaalbare woonruimte beschikbaar komen: er is meer keuze nodig voor jongeren en jonge gezinnen met een laag inkomen. Dat geldt ook voor ouderen die zorg nodig hebben, maar zelfstandig willen blijven wonen. Een volwaardig inkomen, goed onderwijs, passende huisvesting en een veilige woon- en leefomgeving zijn belangrijk. Ook sport en kunst en cultuur horen wat GroenLinks betreft in dat rijtje thuis. Ze verrijken het leven. Daarom willen we dat zoveel mogelijk mensen hiermee in aanraking komen. Meppel is onderdeel van een grotere wereld en moet dan ook verder kijken dan de gemeentegrens. We willen ook op lokaal niveau bijdragen aan een sociaal, economisch en ecologisch duurzame wereld.

A. ECONOMIE: STIMULEER ONDERNEMERSCHAP EN INNOVATIE

GroenLinks staat voor een groene en vitale ontwikkeling van de economie, ook in Meppel. Dat is goed voor de werkgelegenheid en de leefbaarheid. De gemeente heeft geen directe invloed op de

economische dynamiek. Die wordt primair bepaald door factoren als goed ondernemerschap, productiviteit en innovatievermogen. Ook andere zaken spelen mee: de beschikbare ruimte, de ligging en bereikbaarheid, de beroepsbevolking en arbeidsmarkt, de woningmarkt en andere kwaliteiten van de leefomgeving, zoals sociale en culturele voorzieningen. Dat wil niet zeggen dat de gemeente moet wachten op wat ondernemers doen. Ze kan het ondernemerschap stimuleren door een snelle dienstverlening aan nieuwe bedrijven, het aanbieden van geschikte bedrijfsruimte, het stimuleren van initiatieven die positief zijn voor de lokale economie en het onderhouden van goede contacten met het bedrijfsleven. Een actief beleid is nodig, waarbij de potentiële mogelijkheden in de gemeente optimaal worden benut.

PROGRAMMAPUNTEN:

1. Werkgelegenheid moet behouden blijven. Locaties die vrijkomen worden daarom bestemd voor bedrijven die veel arbeidsplaatsen per m2 opleveren ('schone maakindustrie die let op mens en milieu').
2. Een betere match van vraag en aanbod is nodig. Samen met het bedrijfsleven (Kamer van Koophandel, MKB, VNO-NCW) onderzoekt de gemeente waarom bepaalde personeelsbehoeften niet vervuld worden. Op basis van de uitkomsten nemen we maatregelen voor een doeltreffender afstemming van vraag en aanbod. Bijvoorbeeld een tweemaaljaarlijkse actiedag, waarop Centrum voor Werk en Inkomen, opleidingen en bedrijfsleven, concrete afspraken (matches) maken.
3. Nieuwe schone werkgelegenheid wordt bevorderd. Kleine bedrijvigheid wordt gestimuleerd. De gemeente biedt hulp bij het opstarten van een eigen onderneming en begeleiding bij de bedrijfsvoering van bestaande kleinschalige ondernemers.
4. Er komt een bedrijvent centrum voor startende ondernemers. Gewone starters of mensen die vanuit een werkloosheidssituatie een eigen bedrijf willen opstarten, krijgen hier speciale faciliteiten aangeboden zoals huurgewinning en professionele begeleiding.

5. De gemeente Meppel neemt initiatief om de haalbaarheid en de wenselijkheid van een microfinanciering-ondernemerspunt te onderzoeken. Zij legt daartoe contact met relevante partijen zoals banken, fondsen, ondernemersplatforms, KvK, commerciële coaching- en adviesorganisaties en het UWV werkbedrijf. De gemeente onderzoekt ook de mogelijkheden tot co-financiering vanuit provincie, drie Noordelijke provincies en Europese fondsen.
6. Meppel richt zich wat betreft bouw en uitbreiding voor ondernemers niet alleen op nieuwe bouw op nieuwe bedrijventerreinen. Oude bedrijfsgebouwen in de binnenstad, maar ook op oudere industrieterreinen zoals Oude Vaart en Galgenkampsweg kunnen uitstekend benut worden voor kleine creatieve en ambachtelijke bedrijvigheid.
7. De gemeente is zelf een belangrijke werkgever. Ze dient het goede voorbeeld te geven als het gaat om goed werkgeverschap. Het personeelsbestand moet een diverse afspiegeling zijn van onze bevolkingsopbouw. Ze stelt stageplekken beschikbaar en bij aanbestedingen wordt het creëren van stageplaatsen als criterium meegenomen.
8. De gemeente stimuleert de oprichting van een Platform Maatschappelijk Verantwoord ondernemen, waar ondernemers van elkaar leren, elkaar inspireren en samen projecten kunnen ontwikkelen.
9. De sterke kanten en potentiële mogelijkheden van onze gemeente en regio moeten beter worden benut voor de economische ontwikkeling. Samen met het bedrijfsleven verkennen we de kansen hiervoor, met name de kansen van innovatieve en duurzame bedrijvigheid en werkgelegenheid.

B. SOCIAAL BELEID: MEEDOEN MOGELIJK MAKEN

Alle inwoners moeten de kans krijgen om mee te doen in de samenleving. Betaald werk hebben is hierbij heel belangrijk. Als mensen niet kunnen of mogen meedoen, dan zorgt dit ervoor dat zij minder kansen krijgen om zich te ontwikkelen en minder toegang hebben tot allerlei sociale en professionele netwerken. Dit kan leiden tot een sociaal

isolement en een slechtere gezondheid.

GroenLinks wil mensen niet afschrijven, maar ze een toekomst bieden. We kunnen vaak vroeg voorspellen met wie het later misgaat of wie niet op eigen kracht aan een baan zal komen. Het patroon dat in bepaalde families generatie op generatie in armoede leeft, moet worden doorbroken. Dat vraagt om tijdig interveniëren. De gemeentelijke sociale dienst speelt daarbij een belangrijke rol. GroenLinks is voor ruimhartige inkomensondersteuning, zodat mensen met een minimumuitkering of werkende armen zich niet uitgesloten hoeven te voelen en ook hun kinderen aan sport- en culturele activiteiten kunnen meedoen. De gemeente moet daarbij proactief zijn; niet pas in actie komen als mensen uit hun huis zijn gezet of diep in de schulden zitten. Dat vraagt om een gerichte benadering waarbij mensen persoonlijk worden opgezocht. De sociale dienst moet veel meer een 'er op af'-centrum worden.

Sociaal beleid mag niet louter een financieel vangnet zijn: mensen moeten vooral worden ondersteund om hun leven weer op orde te krijgen en een plek op de arbeidsmarkt te verwerven. Aan elke klant wordt daarom gevraagd hoe hij daarbij geholpen kan worden. De klant is de norm; de begeleiding wordt afgestemd op wat hij nodig heeft. Eén dag niet geïnvesteerd in mensen, beschouwen wij als een verloren dag.

GroenLinks wil kansen creëren voor kwetsbare burgers. We weten uit allerlei onderzoek dat een derde van de mensen die een bijstandsuitkering ontvangt nooit een reguliere betaalde baan kan krijgen. Het heeft geen zin om mensen met een beperking op te jagen tot topsport als ze dat niet kunnen; dan geven we ze liever breedtesport. Als rekening gehouden wordt met wat een cliënt wél kan, dan ontstaan er ook veel meer mogelijkheden voor de mensen zelf en voor de samenleving. Iemand die maar een paar uur per week kan werken, kan bijvoorbeeld getraind worden om vrijwilligerswerk te doen bij iemand die zorg nodig heeft. Cliënten aan de onderkant van de arbeidsmarkt worden zo alsnog bij de samenleving betrokken. Meedoen staat voorop: via arbeidsparticipatie of een andere vorm van maatschappelijke activiteit.

PROGRAMMAPUNTEN:

1. Meer mensen duurzaam aan het werk en minder mensen langdurig in de uitkering: via gerichte arbeidsbemiddeling of scholing. Met elke cliënt wordt een ontwikkelingsplan gemaakt. Maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid worden gestimuleerd als middel naar werk en als maatschappelijk doel:
  - Cliënten krijgen één aanspreekpunt bij de sociale dienst: een eigen coach die zorgt voor 'dienstverlening op maat'. Cliënten zijn er niet bij gebaat als ze allerlei instanties moeten aflopen.
  - Elke cliënt moet direct aan de slag kunnen met werk, stage of een opleidingstraject. Daarom heeft de gemeente eigen stageplekken en maken we met woningcorporaties, zorginstellingen en andere werkgevers afspraken over stageplaatsen en proefplaatsingen (e.v. met tijdelijke bijbetaling, begeleiding). Met het ROC wordt afgesproken dat mensen elke dag kunnen instromen (Een ROC moet 365 zogenoemde teldagen hebben in plaats van 2).
  - Mensen die vanuit een uitkering een bedrijf willen beginnen, krijgen daarbij advies en financiële ondersteuning.
  - Cliënten die bezig zijn met een scholingstraject en maatschappelijk activeringstraject worden ontheven van de sollicitatieplicht als deze een barrière vormt voor een goed verloop van het traject.
  - We stimuleren dat mensen met een uitkering zich actief voor anderen inzetten, bijvoorbeeld door hulp bij klusjes in huis en tuin, begeleiding bij artsbezoek en sociale activiteiten.
  - De gemeente creëert participatiebanen voor mensen die (nog) niet toe zijn aan reïntegratie op de arbeidsmarkt: werk in buurten, onderwijs, zorg, welzijn, sport en openbare ruimte. Tegen normaal loon, met normale secundaire arbeidsvoorwaarden zoals pensioenopbouw.
2. Aanpak schulden- en armoedeproblematiek:
  - Schulden (vooral achterstallige woonlasten: huur, energie) moeten worden voorkomen. Daarom komt er een budgetadviescentrum en een bindend budgetadvies bij elke uitkeringsaanvraag en elk schuldhulpverleningstraject. Jaarlijks voert de gemeente bovendien een preventiecampagne.
  - Een (kwetsbaar) huishouden met meerdere problemen krijgt één verantwoordelijke hulpverlener. Deze zorgcoach helpt het leven weer op orde te brengen en regelt de samenwerking met bijvoorbeeld het maatschappelijk werk, de woningcorporatie en de welzijnsinstelling.
- De gemeente gaat actief op zoek naar stille armoede en zorgmijders: iedereen wordt persoonlijk aangeschreven of zo nodig opgezocht.
3. Actieve inkomensondersteuning: een sluitend stelsel van minimaregelingen tot 120 procent (kwijtschelding gemeentelijke belastingen, langdurigheidstoelage, bijzondere bijstand, noodfonds e.d.):
  - Minimaregelingen kunnen met een enkelvoudige, simpele procedure worden aangevraagd en worden meteen verstrekt (één aanvraagformulier voor alle regelingen; een snelloket).
  - Mensen worden ondersteund bij het aanvragen van allerlei voorzieningen, toelages en regelingen (Voorbeeld: de formulierenbrigade)
  - Het niet-gebruik van minimaregelingen wordt tegengegaan door gerichte communicatie naar doelgroepen en maatschappelijke instellingen (leerkrachten, thuiszorg, huisartsen, voedselbank), buurtgerichte activiteiten en thuisgesprekken.
  - Er komt een website met toegankelijke actuele informatie voor burgers en professionals.
4. Meer aandacht voor kinderen in armoede. Kinderen uit financieel arme gezinnen moeten lid kunnen worden van (sport)verenigingen; de financiële drempels hierbij willen we wegnemen. Bij schuldhulpverlening worden kinderbijslag en andere wettelijke voorzieningen gehandhaafd in het belang van kinderen. De gemeente Meppel doet mee aan het project Klasse!kas voor het basisonderwijs. Over drie jaar is de sociale armoede onder kinderen en jongeren gehalveerd (bijvoorbeeld via contributiefonds, vergoeding vooraf/controle achteraf, jeugdsportfonds, convenant met verenigingen).
5. Cliënten van de sociale dienst verdienen de beste ondersteuning. Op plekken van essentiële dienstverlening moeten de beste mensen zitten. Daarom willen we investeren in de professionaliteit van medewerkers. De dienstverlening, de organisatie

en de structuur moeten aangepast zijn aan de veranderende doelgroep. Dit betekent een wezenlijke interculturalisering en kennis van de codes bij de verschillende migrantengroepen.

6. Actief informatie geven over mogelijke voorzieningen, via website, zorgloket of huisbezoek. Het zorgloket moet een plek zijn waar informatie over de volle breedte wordt gegeven en het advies aansluit bij de individuele situatie van de cliënt:
  - Bureaucratische handelingen (waaronder indicatiestellingen) bij het aanvragen van gemeentelijke voorzieningen worden daarbij tot een minimum beperkt.
  - Cliënten die een persoonsgebonden budget prefereren worden bijgestaan bij de administratieve afhandeling.
  - Mantelzorgers krijgen hier informatie, praktische hulp bij het regelen van ondersteuning en het inschakelen van respijtzorgvoorzieningen. Dit is zorg waardoor een mantelzorger tijdelijk wordt vrijgesteld zodat een vaak broodnodige pauze of vakantie mogelijk is.
7. Verbetering van de individuele vervoersmogelijkheden. Van toegankelijk openbaar vervoer, een aangepaste auto tot ov-taxivervoer dat op tijd is en de klant adequaat bejegt. Gratis openbaar vervoer voor 65+ als experiment met als doel gratis openbaar vervoer voor iedereen.
8. Een passend woonaanbod, bijvoorbeeld: aanleunwoningen, aangepaste woningen, beschermd wonen en begeleid zelfstandig wonen. En de mogelijkheid voor mantelzorgers om in de nabijheid van de zorgbehoevende te wonen.
9. Een gevarieerd aanbod van zinvolle dagactiviteiten, inclusief werk bij een maatschappelijke instelling of een bedrijf.
10. Recreatiemogelijkheden (sport, uitgaan) voor verschillende leeftijdsgroepen en op plekken waar men zich veilig voelt (bijvoorbeeld een disco voor verstandelijk gehandicapten).
11. Cliëntenorganisaties worden actief betrokken bij het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid.

Adviesraden horen divers samengesteld te zijn (man/vrouw, oud/jong, homo/hetero, autochtoon/allochtoon); zo zorgen we ervoor dat niet alle cliënten over één kam worden geschoren en rekening wordt gehouden met specifieke zorgvragen.

C. WELZIJN EN ZORG: AANDACHT VOOR PREVENTIE EN KLEINSCHALIGE AANPAK DICHT BIJ HUIS

Iedereen moet eigen keuzes kunnen maken en in staat worden gesteld volwaardig mee te draaien in de samenleving. Wie zorg nodig heeft, moet dat kunnen krijgen. Om ervoor te zorgen dat bewoners die zorg nodig hebben, zo lang mogelijk prettig kunnen blijven wonen. Daarom is het belangrijk dat wonen, zorg en welzijn op elkaar worden afgestemd. Het wettelijk streven (de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, WMO) om de de integratie van zorg in de lokale samenleving (Meppel) te bevorderen, sluit aan bij GroenLinkse ideeën over het mogelijk maken van individuele keuzes. De wet kent de gemeente een belangrijke regierol toe op het gebied van welzijn en zorg.

WMO is meer dan het verstrekken van individuele en collectieve voorzieningen alleen. De gemeente dient de komende jaren meer werk te maken van andere belangrijke punten als leefbaarheid en preventie zodat wordt voorkomen dat mensen in de zorg terecht komen.

De leefbaarheid en veiligheid die inwoners ervaren in een gemeente hangt in sterke mate af van het al dan niet bestaan van een stevig netwerk van gemeente, burgers en instanties. GroenLinks wil daarom dat de gemeente lokaal en op wijkniveau samenhangende, toegankelijke en betaalbare voorzieningen realiseert. Daarbij gaat het niet alleen om voorzieningen als vervoer, huishoudelijke hulp en dagbesteding. Welzijnsvoorzieningen zoals ontmoetingsmogelijkheden voor jong en oud en het ontwikkelen en ondersteunen van vrijwilligersprojecten of ondersteuning van mantelzorgers zijn minstens zo belangrijk. Van dit soort netwerken en collectieve activiteiten gaat een positieve en preventieve werking op de leefbaarheid, veiligheid en actieve betrokkenheid uit.

Om ook kwetsbare groepen volwaardig mee te laten draaien in de samenleving is zorg alleen niet voldoende. Mensen hebben behoefte aan ontmoeting

dichtbij huis, en willen zo actief mogelijk kunnen blijven met hun eigen activiteiten en in hun eigen omgeving. Dit voorkomt vereenzaming en bevordert solidariteit. Hiervoor is een nieuwe aanpak nodig in de ondersteuning. GroenLinks wil dit wijk- en dorpsgericht vormgeven. Zij kiest daarbij voor een zogenaamde bottom-up benadering (vanuit de bewoners).

GroenLinks wil dat er extra aandacht komt voor ouderen en jongeren.

Het aantal ouderen gaat drastisch stijgen. GroenLinks onderscheidt een grote diversiteit in de behoeften van ouderen. Denk bijvoorbeeld aan ouderen die uit een ander land/cultuur komen. Maatwerk is nodig. De gemeente moet zich hierop voorbereiden. Hierbij moet uitgegaan worden van kleinschaligheid, een wijkgerichte aanpak en creativiteit in het bedenken van oplossingen. Diversiteit in voorzieningen!

De wijk of buurt is dé plek waar mensen elkaar ontmoeten en samenleven. Voor de leefbaarheid en de veiligheid in een wijk is niet alleen de fysieke structuur belangrijk, maar ook de verbanden tussen de bewoners. Voor het welbevinden van mensen is het belangrijk dat ze elkaar kunnen ontmoeten, elkaar kennen, invloed op hun omgeving kunnen uitoefenen en verantwoordelijkheid kunnen nemen.

GroenLinks wil investeren in algemene voorzieningen, ontmoetingsplekken en ontplooiingsmogelijkheden. Mensen die kwetsbaar zijn krijgen extra aandacht, door ze te betrekken en aan te spreken op hun mogelijkheden, en ze te ondersteunen als ze het zelf niet redden.

PROGRAMMAPUNTEN:

1. De gemeente denkt en werkt dorp- en wijkgericht. Daarvoor dient de gemeente haar structuur en werkwijze daarop in te richten en andere instanties en instellingen te stimuleren zoveel mogelijk datzelfde te doen. Iedere wijk, buurt of dorp een eigen budget, professionele ondersteuning en een gemeentelijke dorp- wijkregisseur en wethouder.
2. GroenLinks wil op dorps/wijkniveau voorzieningen realiseren die toegankelijk en betaalbaar zijn. Geen

bezuinigingen op welzijn en welzijnswerk. In elke wijk/dorp een wijkdienstencentrum waar jong en oud, iedereen uit de wijk/dorp, terecht kan voor een vraag over het persoonsgebonden budget, de grieprik, een opvoedkundig advies, een leuke vrijwilligersbaan, een potje biljarten, ontspanning, cursussen of een kopje koffie, etc. Hier zijn ook de wijkconciërge en de klussendienst te vinden en houdt de wijkagent spreekuur. De ontwikkeling van de brede school biedt hierbij kansen.

3. Voor elke wijk of dorp een platform. Een regelmatig overleg van gemeente met welzijnswerk, de woningcorporaties, wijkagent en bewonerscommissies over de fysieke leefomgeving (schoon, groen, heel en veilig) en leefbaarheidproblemen; met afspraken over oplossingen en de uitvoering daarvan. GroenLinks wil werken met zeggenschap en wijkbudgetten. Een evenwichtige spreiding van voorzieningen is nodig in nieuwe en oude wijken. De huidige situatie moet in kaart worden gebracht om dit te kunnen realiseren.
4. De gemeente zorgt voor een sluitende aanpak en een toegankelijk loket, waarbij voorzieningen en diensten samenwerken. Mensen mogen geen last ondervinden van doorverwijzingen. Naast de gemeente, de professionals en de instellingen moeten ook de cliënten, de mantelzorgers en de vrijwilligers invloed hebben op het aanbod van voorzieningen en het beleid. Het vrijwilligersbeleid dient in te spelen op actuele ontwikkelingen.
5. De gemeente ondersteunt alle vormen van vrijwilligerswerk. Het Servicepunt Vrijwilligerswerk moet in volle omvang ondersteuning kunnen geven.
6. Er komt een samenhangend pakket voor mantelzorgers met de bedoeling overbelasting te voorkomen zoals het regelen van respijtzorg. Mantelzorgers worden ondersteund en ontlast, onder meer door een steunpunt mantelzorg en respijtzorg. De gemeente geeft een mantelzorggids uit met overzicht ondersteuningsmogelijkheden.

D. JEUGDBELEID: KIEZEN VOOR JONGEREN

Meppel moet een fijne plek zijn voor kinderen. Ze moeten zorgeloos kunnen opgroeien: in een goede sfeer thuis, met voldoende speel- en sportruimte in de buurt en mogelijkheden om mee te doen in allerlei verenigingen. We willen ze hiertoe alle ruimte geven, ze serieus nemen en steun bieden, maar ook grenzen stellen en onacceptabel gedrag corrigeren.

Het aanbod van de reguliere voorzieningen in Meppel waar kleine kinderen tot jongvolwassenen gebruik van maken moet worden versterkt. Kinderopvang, peuterspeelzalen, onderwijs, zorg en vrijetijdsvoorzieningen dienen zodanig op elkaar aan te sluiten dat ze tegemoetkomen aan de basisbehoeften van kinderen en hun ouders/opvoeders. Hoe meer dit het geval is, des te meer mogelijkheden hebben jeugdigen om positieve ervaringen op te doen die bijdragen aan hun welzijn en ontwikkeling. Die positieve ervaringen zijn voor alle kinderen goed, maar vooral voor kinderen in achterstandssituaties. Kinderen mogen er op rekenen dat de professionals die ze tegenkomen in opvang, onderwijs en allerlei buitenschoolse activiteiten in staat zijn te signaleren dat een kind problemen heeft en extra aandacht nodig heeft. Gespecialiseerde deskundigheid moet dan gemakkelijk ingeroepen kunnen worden om de reguliere voorziening te versterken of ondersteuning te bieden in de eigen leefomgeving.

Opvoeden is leuk. Toch zit iedereen wel eens met vragen over opgroeien en opvoeding. Hulp vragen en hulp krijgen moeten vanzelfsprekender worden. Een Centrum voor Jeugd en Gezin kan hier aan bijdragen, als jongeren en opvoeders voor informatie, voorlichting en hulp dichtbij huis terecht kunnen en het even herkenbaar en gemakkelijk toegankelijk wordt als het consultatiebureau nu.

Kinderen zijn van groot belang voor de leefbaarheid van de gemeente. Daarom dient bij de inrichting van de openbare ruimte meer rekening gehouden te worden met kinderen. Straten horen veilig voor hen te zijn. Er moet ruimte voor jongeren worden gereserveerd en ingericht. Een gemeente die vriendelijk is voor kinderen, is vriendelijk voor iedereen. Onze samenleving is steeds meer geneigd om jongeren die op straat 'hangen' als een probleem te zien. Wij

beschouwen flaneergedrag van jongeren op straat als een normaal verschijnsel dat te maken heeft met hun behoefte om elkaar te ontmoeten. Jongeren horen die gelegenheid ook te hebben; de publieke ruimte is er immers voor iedereen. Soms gaat het hanggedrag echter gepaard met overlast voor de omgeving. Dan is ingrijpen nodig, vooral eerst via gesprek, oorzaken van de overlast en irritaties wegnemen; als dat niet helpt pas repressief optreden.

GroenLinks steunt een actieve opstelling om een integraal jeugdbeleid te blijven realiseren. Samenwerking tussen voorzieningen op het gebied van onderwijs, gezondheid(szorg), sport, arbeid, welzijn en jeugdhulpverlening wordt gestimuleerd en zeker niet in de laatste plaats de betrokkenheid van de jeugd zelf. Preventie en participatie vinden wij belangrijk.

GroenLinks vindt dat de afgelopen raadsperiode te eenzijdig aandacht is besteed aan het jeugdbeleid. Er is te weinig gebruikt gemaakt van de inbreng van jongeren zelf. Jongeren weten zelf het best wat er leeft onder jongeren. Daarom moet de gemeente meer van hun deskundigheid gebruikmaken, hen uitdagen zich in te zetten voor de samenleving, de eigen buurt of projecten waar jongeren zelf baat bij hebben. We willen ze meer verantwoordelijkheid geven. Participatie kan zo een antwoord zijn op de klacht van jongeren 'dat er niets te doen is in Meppel en dat ze zich vervelen. Participatie vergroot hiermee ook de vrijheden van jongeren.

GroenLinks vindt dat er de komende vier jaren specifiek aandacht moet komen voor de uitgaansmogelijkheden en het activiteitenaanbod voor de leeftijdsgroep 12 tot 16 jaar.

PROGRAMMAPUNTEN:

1. We willen de openbare ruimte kindvriendelijk inrichten:
  - Elk kind moet binnen 100 meter veilig buiten kunnen spelen. Drie procent van de nog te bouwen of op te knappen wijken wordt aangewezen als buitenspeelruimte.
  - In elke wijk een trapveldje (voetbal is verreweg het populairst onder jongeren, ook onder de meisjes).
  - Speelpleinen van scholen worden onderdeel van de

- openbare buitenspeelruimte.
- Er komen meer natuurspeelplaatsen, met avontuurlijke en waterspelelementen. De speelvoorzieningen zijn er voor de kinderen. Daarom praten ze mee over hoe ze het leukst kunnen worden ingericht.
  - Iedere lente een wijk-kijk. Speelplekken moeten schoon blijven en niet kapot zijn. Daarom komt er een wijk-kijk: kinderen en ambtenaren/jeugdwerkers kijken samen of alles nog goed is. Wat kapot is, wordt gerepareerd of vervangen.
  - Er komt een kindertoets in het bestemmingsplan. Aan parkeerplaatsen en winkels wordt altijd gedacht. Dat staat in het bestemmingsplan. Speelplekken staan daar nog niet in. Dat moet veranderen: in bestemmingsplannen wordt altijd rekening gehouden met kinderen.
  - Routes naar speelplaatsen en scholen worden veilig ingericht.
2. We betrekken jongeren actief bij het jongerenbeleid. Daarom komt er een jongeren 'denktank' met jongeren van verschillende scholen en achtergronden zitten.
  3. Het idee van een multicultureel jongeren centrum in de binnenstad dient in samenspraak met de jongeren op haalbaarheid te worden onderzocht.
  4. Het jongerenwerk maakt buitenschoolse programma's vóór jongeren met jongeren. Een eigen ontmoetingsplek is van belang, evenals het aanleren van allerlei vaardigheden die van pas komen op de arbeidsmarkt. Het bedrijfsleven wordt hierbij actief ingeschakeld.
  5. Er komt één loket voor opgroei- en opvoedingsondersteuning:
    - Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) wordt een vraagbaak voor allerlei opvoedvragen, biedt snel hulp en zorgt voor een effectieve aanpak van de problemen. Bij ernstige problematiek wordt doorverwezen naar Bureau Jeugdzorg.
    - Het CJG wordt herkenbaar en gemakkelijk toegankelijk. Om iedereen te kunnen bereiken komt er een virtueel CJG. Hier krijgen jongeren en opvoeders antwoord op hun vragen en vinden ze

adressen van instanties die lokaal hulp bieden. Ook kunnen ze er direct een lokale hulpverlener om hulp vragen. De site biedt 'fun': foto's, poll's, filmpjes etc.

6. Problemen met hangjongeren lossen we samen met jongeren en omwonenden op. Jongeren op straat kunnen voor veel overlast zorgen: lawaai, vuil, vernieling en verbaal en fysiek geweld. We willen dat niet negeren. Negeren helpt net zo weinig als louter hard aanpakken. We willen naar oplossingen zoeken, met praten, ruimte bieden en grenzen stellen, afspraken, toezicht (jongerenwerkers, politie), alternatieve activiteiten organiseren en straffen bij misdadingen. Met jongeren buurtbemiddeling geven we jongeren daar een actieve rol in.

(Toelichting: Bij jongeren buurtbemiddeling wordt gebruik gemaakt van jongeren. Zij fungeren als neutrale partij en geven het gesprek vorm. De jongeren praten met beide partijen die een conflict hebben en proberen tot een oplossing te komen. De ruziënde partijen moeten zelf de oplossing bedenken).

E. ONDERWIJS: CENTRUM VOOR BREDE ONTPLOOIING

Onderwijs legt de fundamenten voor onze toekomst. Daarom is het belangrijk dat onderwijs alle kinderen stimuleert om zich te ontwikkelen tot sociale, verantwoordelijke en zelfredzame burgers. Ons onderwijs moet jongeren, zeker uit een omgeving waar armoede en achterstelling heersen, kansen geven op vooruitgang. Juist deze jongeren raken nu verloren in een onderwijssysteem dat hen niet uitdaagt en niet helpt om het beste uit zichzelf te halen, maar hen vroegtijdig voorsorteert op achterblijven.

We willen onderwijs dat voor iedereen, ongeacht herkomst, sekse of sociale achtergrond, optimale kansen biedt zich breed en maximaal te ontplooiën. Voorschoolse educatie en kwalitatief hoogwaardige kinderopvang moeten kinderen een goede start geven. Tijdige signalering van gedrag- en leerproblemen kan voorkomen dat leerlingen onnodig achterop raken, spijbelen of geheel uitvallen en voortijdig de school verlaten. We willen dat alles op alles wordt gezet om

te voorkomen dat jonge mensen in een spiraal van kansarmoede terechtkomen.

GroenLinks is voorstander van de brede school, die funktioneert als een open wijkschool. In de Koedijklanden komt de eerste brede school tot stand. GroenLinks wil het ontstaan van dergelijke scholen in Meppel stimuleren, in de bestaande wijken én in de nieuwe wijken en dorpen. Het gaat om zowel het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs.

Veel scholen staan midden in de wijk. Er wordt niet alleen onderwijs gegeven, er is ook kinderopvang en er vinden allerlei naschoolse activiteiten voor jongeren en ouders plaats. Het onderwijs werkt hierbij samen met welzijn- en zorginstellingen, en steeds vaker ook met culturele- en sportverenigingen. Wij juichen deze brede school-ontwikkeling toe, omdat dit bijdraagt aan de brede ontplooiing van kinderen.

De Brede School kan zo uitgroeien tot een open wijkschool, waar onderwijs, ondersteuning en vrije tijd samenkomen en waar de basisbehoeften van jeugdigen en hun opvoeders centraal staan. De gemeente stimuleert dit, door samenwerking en afstemming van allerlei instellingen te bevorderen en door schoolgebouwen hiervoor geschikt te maken (nieuwbouw/renovatie/vrijkomende schoollokalen).

De gemeente is voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen. GroenLinks vindt het belangrijk dat kinderen en jongeren in deugdelijke gebouwen met goede, veilige, voorzieningen les krijgen. De scholen en speelpleinen in De Oosterboer zijn bijvoorbeeld veel te krap gepland. In de Berggierslanden zijn ten onrechte geen voorzieningen gepland.

De gemeente stimuleert het scheppen van voldoende stageplaatsen voor en stagebegeleiding van alle VMBO- en MBO-leerlingen.

PROGRAMMAPUNTEN:

1. De gemeente brengt scholen en bedrijfsleven met elkaar in contact om stageplekken en leerwerktrajecten voor (vroegtijdige) schoolverlaters te creëren.
2. Elke school in Meppel funktioneert als een 'open wijkschool'. De totstandkoming is maatwerk: elke wijk krijgt zo een passend aanbod. Veel partijen (inclusief de kinderopvang) spelen hierbij een rol, maar de gemeente is regisseur.
3. De voor- en vroegschoolse educatie en de peuterspeelzaal krijgen een plek in de wijkschool.
4. Bij de inrichting van de wijkscholen en de omgeving ervan worden kinderen en jeugdigen direct betrokken.
5. Bij de planning van scholen wordt beter rekening gehouden met de groei en samenstelling van de bevolking van een wijk. De wensen van schoolbesturen én ouders worden hierbij geïnventariseerd.
6. Er komt een meerjarig investeringsplan voor onderhoud van schoolgebouwen.
7. Leerlingen die onvoldoende de Nederlandse taal beheersen om goed op school te functioneren (zogenoemde zij-instromers) komen tijdelijk in een schakelklas, zodat ze later beter kunnen doorstromen in het onderwijs.
8. Voor meer begaafde leerlingen komen er meer mogelijkheden voor eigen ontwikkeling met een Plusklas.
9. Samen met migrantenorganisaties zoeken we naar mogelijkheden voor optimale ondersteuning van allochtone kinderen, zoals het inschakelen van rolmodellen uit de gemeenschappen, het meer betrekken van ouders (moeders én vaders) bij de schoolcarrière van hun kind of het instellen van intermediairs tussen school en ouders. Scholen dienen er alert op te zijn dat ze allochtone leerlingen geen te laag advies voor het voortgezet onderwijs geven.
10. Er worden zorgteams op buurtniveau opgericht. In een team zitten vertegenwoordigers van de betreffende scholen, maatschappelijk werk en jeugdhulpverlening. Een zorgteam komt regelmatig bij elkaar, bespreekt 'signaal-kinderen' en stelt een

aanpak van de problemen vast; één instelling gaat daarmee aan de slag.

11. Iedere jongere zit op school of volgt een leerwerktraject. Schoolverzuim en schooluitval in het voortgezet onderwijs worden actief aangepakt. Een goede samenwerking tussen (Regionaal) Bureau Leerlingzaken, instellingen voor onderwijs en jeugdhulpverlening is hierbij van belang. Geen leerplichtige jongere zit thuis: er komt kortstondige opvang voor leerlingen met gedragsproblemen, met als doel terugkeer naar school (bijvoorbeeld een reboundvoorziening). Met het bedrijfsleven maakt de gemeente afspraken over stage/leerplekken voor (vroegtijdige) schoolverlaters en mentor- en coachingsprojecten.
12. Op alle scholen wordt voorlichting gegeven over gender issues, zoals homoseksualiteit. De gemeente stelt hiervoor middelen beschikbaar.
13. We willen educatie van volwassenen en tweedekansonderwijs bevorderen. Voor inburgeraars ligt het accent op (intensieve) cursussen Nederlands als tweede taal, met de mogelijkheid om door te stromen van educatie naar het beroepsonderwijs of naar de arbeidsmarkt. Samenwerking met het beroepsonderwijs is noodzakelijk.
14. De gemeente stimuleert ook dat migranten uit EU-landen vrijwillig deelnemen aan een inburgeringscursus.

F. WONEN: EEN HUIS VOOR IEDEREEN

Wonen is een belangrijke basisbehoefte. Voor alle lagen van de bevolking moeten goede betaalbare woningen beschikbaar zijn. Meppel kent een groot tekort aan betaalbare huur- en starterswoningen. Het verkopen van huurwoningen door woningcorporaties zou moeten worden gestopt zolang er lange wachtlijsten voor betaalbare huurwoningen zijn. De gemeente laat steeds meer duurdere koopwoningen en appartementen bouwen met kans op leegstand. De afgelopen 10 jaar is er nauwelijke sociale woningbouw gerealiseerd.

GroenLinks wil dat Meppel een economisch en sociaal levendige gemeente is. Een gemeente met een heterogene bevolking, naar leeftijd en inkomen. Jongeren en jonge gezinnen met een laag inkomen moeten meer kansen krijgen op de woningmarkt. Dat geldt ook voor ouderen die zorg nodig hebben. Hiervoor is meer flexibiliteit en meer keuze op de woningmarkt nodig. We willen de kansen die nieuwbouw en herstructurering bieden ten volle benutten. En de mogelijkheden van de bestaande woningen optimaliseren.

In overleg met ontwikkelaars en corporaties dienen programma's te worden opgezet waardoor ouderen, jongeren, starters, gehandicapten en mensen met een laag inkomen op termijn aan passende en betaalbare woonruimte kunnen komen. GroenLinks wil daarom ook de kloof tussen kopen en huren verkleinen, door betaalbare starterswoningen te realiseren. Dit kan bijvoorbeeld door het bevorderen van deelkoopprojecten, initiatieven waarbij huurders niet de grond, maar alleen het casco van de woning kopen, of andere alternatieve koopvormen.

Door een gevarieerd woningaanbod in de wijken te realiseren, wordt de diversiteit en leefbaarheid in de wijk vergroot. Voor de nieuw te realiseren woonwijk Nieuweveense landen moet de gemeente Meppel hierin de regie voeren.

We willen bouwen naar behoefte en niet puur om te groeien. Er moet nog veel gebeuren qua inbreiding in de binnenstad en de transformatiegebieden. In Nieuwveenselanden moet dan ook rekening worden gehouden met een bescheiden bouwscenario dat in de loop der jaren al naar gelang de behoefte flexibel kan worden aangevuld.

In het beleid ten aanzien van nieuwe en bestaande wijken, moet niet alles gelijk voor jaren dichtgetimmerd worden. Plannen, ook Masterplannen, moeten zoveel ruimte geven dat nieuwe inzichten alsnog een plek krijgen. GroenLinks wil dat er in de plannen ook niet ingerichte 'ruimte' opgenomen wordt.

Groenlinks bepleit een actief beleid gericht op draagvlak en participatie van bewoners en instellingen. Niet alleen aandacht voor de stenen, maar aandacht voor de mensen die er wonen zodat zij het gevoel hebben: dit

is mijn buurt, hier wil ik wat mee. Het beleid vanuit de gemeente dient niet te liggen in het verdienen aan de grondtransacties, maar moet gaan over het maken van een wijk waarin alle groepen naast elkaar maar vooral met elkaar willen leven. Een wijk vol ontmoetingen!

GroenLinks wil het openbare gebied fraai inrichten: we streven naar een openbare ruimte waar iedereen graag verblijft en zich veilig voelt.

PROGRAMMAPUNTEN:

1. De gemeente ontwikkelt samen met de woningcorporaties, huurders en andere betrokkenen een woonvisie. Op basis hiervan worden met de woningcorporaties en andere woningaanbieders afspraken gemaakt, zodat er voor alle doelgroepen voldoende woningaanbod is. Daarmee wordt ook de doorstroming op de woningmarkt bevorderd.
2. Bij nieuwbouw en herstructurering ligt het accent op woningen voor jongeren en ouderen en op meer differentiatie in prijsklassen en woningtypen. Daarbij zet de gemeente in op betaalbare nieuwbouw van zowel huur als koop, en natuurlijk van goede kwaliteit (duurzaam, energiezuinig en met Woonkeur). Hierbij wordt rekening gehouden met de vraag naar geschikte woningen (nultredenwoningen), voorzieningen (zorg en welzijn) en de woonomgeving (centraal, toegankelijk, goed bereikbaar).
3. Niet alleen standaard eengezinswoningen of appartementen als wooneenheid worden aangeboden, maar ook alternatieve vormen van huisvesting met ruimte voor creatieve woonvormen, levensloopbestendige woonvormen, ecologische en experimentele woningbouw en vernieuwende samenlevingsvormen. Collectief particulier opdrachtgeverschap (cpo) wordt bevorderd.
4. Gemengde bebouwing wordt meer bevorderd: goedkoop en duur, koop en huur door elkaar. De gemeente moet een duidelijke visie hanteren hoe de opbouw van de wijk vorm krijgt. In die visie is kleinschalige en grootschalige participatie van bewoners en instellingen het uitgangspunt.
5. Meer betaalbare woningen, voor starters en mensen met een lager inkomen. GroenLinks wil dat tenminste 25 procent van alle woningen bestaat uit sociale woningbouw. Mensen met een laag inkomen hebben baat bij een divers aanbod aan koop- en huurconstructies: bijvoorbeeld Koopgarant, Koop Goedkoop, Huurvast, Huurzeker, Te Woon. Daarmee wordt ook de stap van huur naar koop verkleind. De gemeente stelt startersleningen beschikbaar: hiermee kunnen koopwoningen bereikbaar worden voor jongeren. Het experiment "Huur op maat" dient structureel te worden ingevoerd.
6. Samen met woningcorporaties worden alternatieve 'koop-methodes' ontwikkeld om betaalbare starterswoningen te realiseren. GroenLinks stelt voor goede plekken te zoeken om jongerenhuisvesting te realiseren.
7. Duidelijke en controleerbare afspraken met woningcorporaties maken om commercialisering binnen de perken te houden: bouwen voor de buurt met veel ruimte voor eigen initiatieven van buurtbewoners (wijkbudgetten).
8. Voorlopig moet de verkoop van huurwoningen worden gestopt i.v.m. de lange wachttijden.
9. Ouderen moeten zo lang mogelijk zelfstandig en comfortabel kunnen wonen. Dat vereist geschikte woningen. Met de corporaties maakt de gemeente afspraken over het aanpassen van woningen. Ook eigenaars/bewoners krijgen een pallet aan maatregelen aangeboden, waaruit zij kunnen kiezen naar gelang de eigen wensen. Het gaat hierbij om prettig kunnen blijven wonen zonder grootschalige ingrepen.
10. Voor ouderen met een zorgvraag en mensen met een beperking is een divers aanbod nodig van zorg/welzijn en woonvormen: we willen dat mensen hierbij veel keuzevrijheid hebben.
11. Daar waar kantoren (maar ook kerken, boerderijen) leeg staan en behoefte is aan woonruimte voor jongeren bevordert de gemeente dat deze geschikt kunnen worden gemaakt voor woonruimte. Onder andere door een bestemmingswijziging en een gemeentelijke subsidie.

12. Samen met bewoners, het welzijnswerk, politie en de woningcorporaties ontwikkelt de gemeente wijk- en dorpsvisies. Deze dorps- en wijkvisies zorgen voor een gerichte aanpak van de knelpunten. Doel is de realisering van leefbare wijken, dorpen met een voldoende gedifferentieerd woningaanbod en een goed voorzieningenniveau.

13. Bij de opzet van een nieuwe wijk of renovatie van een bestaande wijk mag de inrichting van het openbare gebied geen sluitpost zijn, omdat dit ten koste gaat van de leefbaarheid. Daarom willen we van tevoren met de bewoners bespreken hoe het openbare gebied er uit moet zien.

G. SPORT: MEPPEL IN BEWEGING

Sporten is leuk en biedt ontspanning voor jong en oud. Sporten heeft ook een aantal andere voordelen. Zo krijgen mensen er meer sociale contacten door, zeker als ze zich als vrijwilliger voor een vereniging inzetten. Sporten is bovendien gezond. Niet iedereen sport of beweegt echter in voldoende mate. Vooral jongeren, ouderen, chronisch zieken, niet-werkenden, mensen met overgewicht en mensen van niet-Nederlandse herkomst bewegen te weinig. GroenLinks wil een sportieve levensstijl bevorderen door iedereen de mogelijkheid te geven om te gaan sporten. Omdat de meeste mensen zelf de weg naar commerciële sportaanbieders of reguliere sportverenigingen kunnen vinden, willen wij vooral de sportdeelname stimuleren van groepen die weinig aan sport doen. De gemeente kan daar een belangrijke bijdrage aan leveren, in nauwe samenwerking met de sportverenigingen.

PROGRAMMAPUNTEN:

1. We willen dat meer jongeren gaan sporten en dat het aantal jeugdleden van sportverenigingen toeneemt:
  - Alle leerlingen van basis- en voortgezet onderwijs krijgen een kennismakingsprogramma aangeboden bij de verschillende sportverenigingen in de gemeente.
  - Meer scholen gaan sport aanbieden als naschoolse activiteit (bijvoorbeeld in samenwerking met een

sportvereniging).

- De ondervertegenwoordiging van allochtone jongeren (met name meisjes) bij sportverenigingen moet verminderen.
2. Voor senioren komt er een gevarieerd aanbod aan sport- en bewegingsactiviteiten, waarbij wordt ingespeeld op de behoeften binnen deze groep.
  3. Aan sportverenigingen wordt gevraagd om voor mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking een aangepast sportaanbod te leveren. Ze krijgen daarbij hulp van ondersteunende instanties en de gemeente.
  4. De gemeente ondersteunt de sportverenigingen, zowel financieel als inhoudelijk (bijvoorbeeld bij het werven van vrijwilligers en kader). Met subsidie houden we de sport betaalbaar en breed toegankelijk.
  5. De gemeente zorgt voor kwalitatief goede sportvoorzieningen (sportvelden, zwembad, sporthal) met een goede spreiding over de gemeente:
    - Het achterstallig onderhoud van de gemeentelijke sportaccommodaties wordt weggevoerd.
    - Er komen meer sport- en spelmogelijkheden in de openbare ruimte

H. KUNST EN CULTUUR HOREN ERBIJ

Kunst en cultuur kunnen verrassen, stimuleren en inspireren; ze verrijken het leven. Het is goed toeven in een gemeente met een rijk en gedifferentieerd cultureel aanbod en een actief verenigingsleven. Een bloeiend kunstenklimaat draagt bij aan een vitale en creatieve samenleving. Een samenleving die kritisch over zichzelf nadenkt om zich te kunnen vernieuwen en veranderen, kan niet zonder kunst die nieuwe perspectieven op de samenleving ontwikkelt. In een gemeente met een sterke culturele sector willen ondernemers bovendien graag investeren.

Bij een moderne en progressieve samenleving hoort ook een sterk cultureel klimaat. Om zo'n klimaat tot stand te kunnen brengen en te kunnen behouden moet worden gewerkt aan het tegengaan van verschraving van het culturele aanbod en waar mogelijk het vergroten

van de bereikbaarheid en participatie eraan. Dit wil GroenLinks doen door het goede te behouden en vernieuwende kunst- en cultuuruitingen te stimuleren. GroenLinks streeft naar een organisch, multicultureel kunstbeleid. Dit betekent dat een verscheidenheid aan culturele stromingen zichtbaar moet kunnen zijn in het gemeentelijk cultureel aanbod.

In Meppel is een grote verscheidenheid en rijkdom aan culturen. Het is een uitdaging voor de gemeente om deze rijkdom en gevarieerdheid te gebruiken om van Meppel een levendige, culturele stad te maken. Multiculturele en interculturele uitingen en uitwisselingen kunnen op ruimere schaal mogelijk worden gemaakt.

De gemeente dient zich in te zetten voor een gedifferentieerd aanbod met een grote verscheidenheid van kunstdisciplines en voor een goed werkklimaat voor de kunstenaars.

GroenLinks streeft naar stimulering en intensivering van kunsteducatie, waarbij de bibliotheek en Scala een belangrijke rol spelen. GroenLinks vindt het belangrijk dat zoveel mogelijk mensen kennis kunnen nemen van, en plezier kunnen beleven aan cultuur: kunst voor iedereen, ook voor mensen met een laag inkomen. Dat betekent dat het subsidiebeleid moet worden omgebogen van gevestigde elite naar kunst voor iedereen. In het kunstbeleid van de gemeente wil GroenLinks aandacht voor kleinschalige en decentrale experimenten. Bedrijfsvoering en subsidieregelingen van Ogterop worden opnieuw vorm gegeven. Kunst en cultuur horen erbij! Uitgaven voor kunst en cultuur zijn voor GroenLinks geen sluitstuk van de begroting of afhankelijk van de economische ontwikkeling.

PROGRAMMAPUNTEN:

1. Werken aan een goed cultureel klimaat, met een gevarieerd aanbod van kunstdisciplines.
  - Het culturele potentieel dat al in de gemeente aanwezig is moet beter worden benut en toegankelijker worden. Veel gebeurt er al zonder dat mensen het vaak weten (zo heeft elke gemeente zijn ateliers, dichters, amateurclubs, leesclubs). Dit verdient betere promotie, bijvoorbeeld met:
    - een culturele kaart (een website waarop dit in kaart wordt gebracht).
  - een jaarlijkse atelierroute (ook varianten hierop zijn denkbaar, zoals huiskamerdichters, korendag, voorleessessies, beeldentuinen).
  - De instellingen binnen de cultuursector worden gestimuleerd om meer samen te werken (dus: dwarsverbindingen leggen). De kwaliteit van het aanbod en het publieksbereik worden groter als er rond bepaalde thema's meer wordt samengewerkt, bijvoorbeeld tussen Ogterop, De Secretarie, Scala, amateurkunstverenigingen, bibliotheek, drukkerijmuseum omroep Meppel. Ook andere sectoren, zoals het midden- en kleinbedrijf, stadspromotie en toerisme en het onderwijs, kunnen baat hebben bij samenwerking met kunstenaars. Een cultuurmakelaar kan daarbij helpen. Om die samenwerking te stimuleren stelt de gemeente middelen beschikbaar.
  - Amateurkunst in verenigingsverband wordt gesubsidieerd, in ruil voor een aantal publieksuitvoeringen per jaar.
  - Er moet ruimte zijn voor experiment: verrassende kleine initiatieven verdienen ondersteuning (bijvoorbeeld een bewonersactie voor een beeld in hun wijk, een expositie van kunstenaars in een leegstaand gebouw, een activiteit van kunstenaars waarmee een maatschappelijk probleem op de kaart wordt gezet, jongeren die een speciaal op jongeren gericht kunst- en cultuurtijdschrift maken).
  - De gemeente stelt een jaarlijkse cultuurprijs in. Als beloning voor een vernieuwend initiatief of de bijzondere prestaties van bijvoorbeeld de plaatselijke fanfare.
2. Meer aandacht voor kunst- en cultuureducatie. Om jongeren enthousiast te maken voor kunst en cultuur, is het belangrijk dat hiervoor aandacht is in het onderwijs. De gemeente kan scholen daartoe stimuleren:
  - Scholen kunnen meedoen aan het zogenoemde 'kunstmenu', waarbij cultuuractiviteiten worden bezocht (een dans- of theatervoorstelling, een concert, een film of vertelvoorstelling).
  - Scholen kunnen kunstenaars (schilders, schrijvers, acteurs, musici, et cetera) in de klas halen en ook betrekken bij voor- en naschoolse activiteiten. Kinderen worden zo geconfronteerd met creativiteit en leren dat je op heel veel verschillende manieren

naar de wereld kunt kijken en deze zo verschillend kunt ervaren.

- Het onderwijs kan hierbij gebruik maken van de diensten van de provinciale of regionale steunfunctie kunstzinnige vorming. Een goede afstemming tussen kunsteducatie en amateurkunst bevordert de doorstroming naar actieve kunstbeoefening.
3. Behoud en promotie van cultureel erfgoed. Cultureel erfgoed is belangrijk: het maakt immers deel uit van onze geschiedenis; daar kunnen we van leren:
- Waardevolle panden, interieurs en landschapselementen worden niet gesloopt, maar beschermd en goed onderhouden. Leegstaand religieus erfgoed krijgt een nieuwe (culturele) bestemming.
  - Er komen informatieborden bij monumenten (gebouwen, landschapselementen) om de geschiedenis ervan onder de aandacht van het publiek te brengen.
  - De gemeente stimuleert de deelname aan Open Monumentendag, historische wandelingen, beelden- en architectuurroutes. Zo worden cultuurhistorische waarden ook toeristisch en recreatief benut.
  - De toegankelijkheid van het gemeentearchief wordt verbeterd en het bezit ervan regelmatig tentoongesteld.
  - Bij het erfgoedbeleid betreft gemeente de plaatselijke historische vereniging.
4. De openbare bibliotheek: kunst en kennis voor iedereen. De openbare bibliotheek biedt alle burgers vrije toegang tot informatie, kennis en cultuur, zodat zij zich bewust, kritisch en actief kunnen bewegen in de maatschappij. Voor velen is lezen een belangrijke vorm van ontspanning. Ook is de bibliotheek een belangrijke ontmoetingsplaats in onze lokale gemeenschap geworden. In een tijd waarin minder wordt gelezen en taalachterstanden en laaggeletterdheid toenemen, ontwikkelt de bibliotheek zich steeds meer tot het kenniscentrum voor lezen en literatuur (Zie activiteiten als Nederland Leest en de Boekenweek; met 4 miljoen leden en 130 miljoen uitleningen per jaar is de bibliotheek de meest succesvolle culturele instelling van ons land.) De afgelopen jaren daalde echter het bibliotheekgebruik, vooral onder bepaalde groepen. Die neergaande trend kan de bibliotheek keren door beter in te spelen op de veranderende behoeften van burgers en meer rekening te houden met de gewijzigde bevolkingssamenstelling (meer 65-plussers en meer westerse en niet-westerse immigranten). Met name kwetsbare en minder kansrijke groepen verdienen extra aandacht. Daarom maakt de gemeente met de bibliotheek afspraken over:
- Leesbevordering. Lezen en schrijven zijn essentiële voorwaarden voor zelfredzaamheid. Met het onderwijs (en andere geëigende partners) gaat de bibliotheek taal- en leesbevordering programma's aanbieden.
  - Mediawijsheid. In een tijd van informatieovervloed is het belangrijk dat vooral jongeren kritisch en verantwoord omgaan met internet en andere media-uitingen. Met het onderwijs maakt de bibliotheek daarom programma's ter bevordering van mediawijsheid.
  - Digitale bibliotheek. Door de digitale bibliotheek uit te bouwen kunnen meer mensen op een eigentijdse manier gebruik maken van het aanbod aan informatie en diensten (bijvoorbeeld e-book, belangrijke selecties op specifieke thema's).
  - Bereikbaarheid. De bibliotheek moet voor iedereen bereikbaar zijn. Dat kan door een goede (fysieke en digitale) spreiding van de bibliotheek: door inbouw van de bibliotheek in het onderwijs (Brede School, VMBO, ROC), woonzorgcentra, dorpscentra, recreatieoorden en andere voorzieningen (benoem ze) en inzet van bibliobussen (kleinere kernen). Hierdoor kan dienstverlening op maat worden aangeboden.
5. Ruimte voor kunstenaars. Een goed werkklimaat voor kunstenaars draagt bij aan de vitaliteit van de gemeente. We willen stimuleren dat kunstenaars vrij en innovatief kunnen werken en dat werk ook kunnen tonen aan het publiek. Ateliers, werkplaatsen en oefenruimtes zijn hiervoor essentieel. Daarom komt er een cultuurbreed accommodatiebeleid:
- De gemeente stelt hiervoor relatief goedkope ruimte ter beschikking.
  - Gemeentelijke panden die (tijdelijk) leeg staan kunnen worden gebruikt als atelierruimte (benoem ze).
  - Er komen startsubsidies voor culturele ondernemers, als ze aan een bepaalde kwaliteit voldoen.
  - De gemeente ontwikkelt beleid en is transparant in de aanbesteding van kunst in de openbare ruimte.

HOOFDSTUK 3: WIJ WILLEN EEN OPEN GEMEENTE

OPEN EN PLURIFORM

GroenLinks staat voor een open, pluriforme samenleving, waarin iedereen een zo groot mogelijke vrijheid heeft om te participeren en zich te ontplooien zonder discriminatie, racisme, seksisme of andere vormen van onderdrukking. Individualisering als proces van emancipatie zien wij als een positieve ontwikkeling. Het emancipatieproces is echter nog niet voltooid. Volgens de wet heeft iedereen gelijke rechten, maar in de praktijk is er nog vaak sprake van achterstelling en discriminatie op basis van iemands sekse, seksuele gerichtheid, leeftijd, handicap of etniciteit. Veel mensen ondervinden nog de knellende banden van religieuze of hechte culturele gemeenschappen die hen belemmeren om op hun eigen wijze te participeren in de samenleving. Anderen worden belemmerd door armoede en sociale achterstand. GroenLinks vindt dat vrijheid geen schaars goed mag zijn voor geprivilegieerde mensen. Daarom zetten wij ons in voor de gelijkwaardigheid van mensen, zodat zij de kans krijgen om te emanciperen.

Bij gelijke rechten en kansen hoort ook de plicht om de vrijheid van anderen te respecteren. Iedereen heeft de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van godsdienst. Wij schrijven geen leefstijlen voor. In onze diverse samenleving staat GroenLinks voor een ideaal van moderne gemeenschapszin. Dat betekent dat we ons verantwoordelijk voelen voor onze leefomgeving en dat we er ons bewust van zijn dat andere mensen er andere leefstijlen op na kunnen houden dan wijzelf. Gemeenschapszin betekent de acceptatie van verschil en het besef dat we samenleven met mensen die allemaal verschillende leefstijlen, achtergronden en opvattingen hebben. Dat biedt verbreding en verdieping van culturele kennis, nieuwe inzichten, en betrokkenheid bij maatschappelijke problemen. Het biedt ook mogelijkheden voor mensen om, zonder vervreemding, polarisatie en vrees, met elkaar in debat te gaan over allerlei onvermijdelijke tegenstellingen.

A. DIVERSITEIT EN EMANCIPATIE: VERSCHIL MAG ER ZIJN, UITSLUITING NIET

GroenLinks vindt dat de overheid emancipatie moet stimuleren door ervoor te zorgen dat het beleid voor alle burgers werkt. Daarom dient de gemeente in al haar beleid rekening te houden met verschillen tussen

mensen, bijvoorbeeld in sekse, seksuele voorkeur, cultuur, leeftijd, handicap en sociaal-economische situatie - zonder daarbij te stigmatiseren; mensen in hokjes te stoppen. Door dit diversiteitsbeleid wordt de gemeentelijke dienstverlening meer op maat gesneden en daarmee kwalitatief beter. Mensen met een beperking (fysiek/verstandelijk/psychisch) moeten de baas kunnen blijven over hun eigen leven: ze moeten actief kunnen deelnemen aan de samenleving. De gemeente ondersteunt hen om de belemmeringen die zij daarbij ondervinden weg te nemen. Er moet rekening worden gehouden met diversiteit om gelijke kansen voor verschillende groepen te bevorderen en discriminatie, sociale ongelijkheid en uitsluiting tegen te gaan. Kortom, het gaat om gelijke behandeling. Daarom stimuleert de gemeente dat maatschappelijke organisaties (bedrijven, instellingen en verenigingen) werk maken van diversiteit en treedt ze actief op tegen intolerantie en discriminatie. De gemeente speelt een actieve rol in het ondersteunen van zelforganisaties.

PROGRAMMAPUNTEN:

1. De gemeente houdt rekening met verschillen en overeenkomsten tussen mensen, bijvoorbeeld in sekse, cultuur en leeftijd, met alle varianten daarbinnen. Diversiteit wordt onderdeel van alle beleid: divers waar het kan, specifiek waar nodig (om problemen van een groep inwoners aan te pakken):
  - Om het effect van het beleid te meten voert de gemeente regelmatig een emancipatie-effectrapportage uit op bestaand of voorgenomen beleid. Jaarlijks wordt minimaal één beleidstoets op een beleidsdossier uitgevoerd, waarbij over de jaren heen een spreiding over de sectoren plaatsvindt.
2. Alle wijken en openbare gebouwen worden rolstoel- en rollatorproof. Samen met organisaties van gehandicapten worden bestaande obstakels in kaart gebracht; daarna volgt een plan voor het wegnemen van deze obstakels (bijvoorbeeld verlagen stoepanden, verplaatsen fietsrekken, bloembakken).
3. De gemeente stimuleert winkels en restaurants om drempelvoorzieningen aan te brengen voor de toegankelijkheid voor rolstoelen, rollators en scootmobielen.

4. De gemeente bevordert diversiteit in het werknemersbestand van de eigen organisatie.
5. De gemeente stimuleert diversiteit bij lokale maatschappelijke en culturele organisaties, zoals de Stichting Welzijn en Scala; bij subsidieverlening worden hier heldere afspraken over gemaakt.
6. Studerende jongeren hebben een stagegarantie nodig; ze mogen niet de dupe worden van discriminatie bij het vinden van een stageplek. De gemeente roept het lokale bedrijfsleven op stageplekken aan te bieden en bemiddelt zo nodig tussen de scholen en het bedrijfsleven.
7. De gemeente stimuleert mensen om zichzelf te organiseren en daardoor zichzelf en elkaar sterker te maken. Daartoe treedt de gemeente kwetsbare groepen actief en uitnodigend tegemoet. Daarbij ondersteunt de gemeente zelforganisaties met name van kwetsbare groepen: ouderen, jongeren, migranten, gehandicapten, etc.
8. Verbetering van de individuele vervoersmogelijkheden. Van toegankelijk openbaar vervoer, een aangepaste auto tot ov-taxivervoer dat op tijd is en de klant adequaat bejegt. Gratis openbaar vervoer voor 65+ als experiment met als doel gratis openbaar vervoer voor iedereen.
9. Een passend woonaanbod, bijvoorbeeld: aanleunwoningen, aangepaste woningen, beschermd wonen en begeleid zelfstandig wonen. En de mogelijkheid voor mantelzorgers om in de nabijheid van de zorgbehoevende te wonen.
10. Een gevarieerd aanbod van zinvolle dagactiviteiten, inclusief werk bij een maatschappelijke instelling of een bedrijf.
11. Recreatiemogelijkheden (sport, uitgaan) voor verschillende leeftijdsgroepen en op plekken waar men zich veilig voelt (bijvoorbeeld een disco voor verstandelijk gehandicapten).
12. Cliëntenorganisaties worden actief betrokken bij het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid. Adviesraden horen divers samengesteld te zijn

(man/vrouw, oud/jong, homo/hetero, autochtoon/allochtoon); zo zorgen we ervoor dat niet alle cliënten over één kam worden geschoren en rekening wordt gehouden met specifieke zorgvragen.

B. VLUCHTELINGEN EN ASIELZOEKERS

Erkende vluchtelingen moeten als nieuwkomers de Nederlandse taal leren. Daarnaast krijgen ze een aanbod voor reïntegratie of participatie. Dit meedoen in de maatschappij draagt bij aan een snelle integratie op de arbeidsmarkt.

Asielzoekers hebben een onzeker bestaan in ons land. Ze verblijven voor korte of langere tijd onder sobere omstandigheden in grote asielzoekerscentra of terugkeerlocaties. Ondanks plechtige beloftes vanuit Den Haag lukt het niet altijd om uitgeprocedeerde asielzoekers veilig te laten terugkeren naar hun herkomstland. Gemeenten krijgen dan te maken met illegale plaatsgenoten die, als ze niet kunnen terugvallen op alternatieve opvangvoorzieningen, op straat zwerven en soms slachtoffer worden van uitbuiting. Daarom vindt GroenLinks dat onze gemeente uitgeprocedeerden moet opvangen om te voorkomen dat ze als illegaal op straat belanden. De gemeente dient hierbij constructief samen te werken met het Platform Humaan asielbeleid Meppel.

PROGRAMMAPUNTEN

1. De gemeente moet niet meewerken aan uitzettingen als niet duidelijk is wat er met de betreffende persoon zal gebeuren. GroenLinks wil niet dat de gemeente meewerkt mee aan het moedwillig dakloos maken van mensen.
2. Bij inburgeringcursussen wordt in het programma een onderdeel opgenomen over de Nederlandse anti-discriminatiewetgeving en de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij een Anti-discriminatie Bureau. In Meppel is dat het Meldpunt Discriminatie bij Stichting Welzijn Meppel.
3. De burgemeester wordt eindverantwoordelijk voor het emancipatie- en diversiteitsbeleid (inclusief het anti-discriminatiebeleid). Hij of zij draagt actief uit

dat intolerantie niet wordt geaccepteerd en neemt deel aan de dialoog hierover met bijvoorbeeld sportverenigingen, kerken, migrantenorganisaties en homobelangenverenigingen.

C. INTERNATIONALE SOLIDARITEIT: DENK MONDIAAL, HANDEL LOKAAL

In veel landen hebben mensen minder kansen op een goed leven dan in Nederland. De kloof tussen arm en rijk wordt zelfs groter. Ook worden de armste landen het meest getroffen door de gevolgen van de economische recessie en de klimaatcrisis. GroenLinks staat voor internationale solidariteit en sociale rechtvaardigheid. Wij vinden dat iedere wereldburger recht heeft op werk en een volwaardig inkomen, huisvesting onderwijs en gezondheidszorg en om in vrijheid het eigen leven te kunnen vormgeven. Om dit te bereiken is een herverdeling van macht en middelen nodig, en een eerlijke internationale handel. Hier ligt een belangrijke taak voor nationale regeringen, de Europese Unie, de Verenigde Naties en andere internationale organisaties. Maar ook gemeenten vormen hierbij een onmisbare schakel: op lokaal niveau kan iedereen bijdragen aan een sociaal, economisch en ecologisch duurzame wereld. De gemeente kan dat zelf doen, maar ook haar inwoners daartoe aanmoedigen.

PROGRAMMAPUNTEN

1. De gemeente gaat al haar producten, diensten en werk duurzaam inkopen; in 2015 is dit 100 procent. Als millenniumgemeente hanteert Meppel de duurzaamheidsmeter, en betreft deze in haar beleid.
2. De gemeente maakt werk van eerlijke handel. Ze neemt Fair Trade-producten af en roept ook lokale instellingen en bedrijven daartoe op. Voor 2014 voldoet Meppel aan alle criteria van de Fair Trade-gemeente.
3. De gemeentelijke gelden worden duurzaam belegd. Ze worden uitgezet bij banken met duurzame fondsen: deze selecteren ondernemingen en sectoren die een iets lager financieel rendement behalen, maar wel letten op milieuaspecten, sociale betrokkenheid,

arbeidsomstandigheden en welzijn voor dieren. Zo voorkomen we dat gemeentelijke gelden worden aangewend voor wapenproductie of klimaatschadelijke activiteiten.

4. De gemeente draagt kennis over aan gemeenten in ontwikkelingslanden of zogenoemde transitielanden in Oost-Europa, bijvoorbeeld op het gebied van afvalverwerking, waterzuivering, energiebesparing of goed bestuur. Daarom doet de gemeente mee aan kennisuitwisselingsprojecten van de Vereniging Nederlandse Gemeenten. Lokale organisaties (bijvoorbeeld migrantenorganisaties), instellingen (woningcorporaties, hogescholen) en bedrijven worden hierbij betrokken. Meppel onderhoudt contacten met name met de Gemeente Most in Tsjechië en met de gemeenten Al Hoceima en Figuig in Marokko.
5. Lokale fondswerving door particuliere organisaties of bedrijven voor projecten in ontwikkelingslanden wordt ondersteund en gefaciliteerd. We willen actieve mondiale betrokkenheid stimuleren.
6. De gemeente blijft Millennium Gemeente en is aangesloten bij de actie van de Vereniging Nederlandse Gemeenten gericht op realisering van de Millennium Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. (Er zijn tal van manieren om hieraan bij te dragen, o.a. met een ambitieus klimaatbeleid, duurzaam inkopen, duurzaam beleggen, stedenbanden en projectrelaties.
7. De lokale bevolking wordt via de gemeentelijke website en andere media actief geïnformeerd over de gemeentelijke activiteiten op internationaal gebied.

D. PREVENTIE IN PLAATS VAN REPRESSIE

Criminaliteit en onveiligheid vormen een groot maatschappelijk probleem. Om hier iets aan te doen, moet er op verschillende fronten meer gebeuren. Alleen méér politie en hogere straffen kunnen dit probleem niet oplossen. GroenLinks verzet zich tegen een eenzijdige nadruk op repressie. GroenLinks wil meer aandacht voor het voorkomen van ellende. Het bestrijden van criminaliteit begint met preventie en voorlichting.

Als het toch fout gaat, moeten politie en justitie natuurlijk optreden. GroenLinks is echter tegen maatregelen die ingrijpen in de privé-sfeer, zoals 'preventief fouilleren', en wil terughoudend omgaan met ophangen van camera's. Wat betreft soft drugs: GroenLinks is voor gereguleerde en gecontroleerde verkoop, maar wil ook betere voorlichting van jongeren over gebruik en risico's.

Het gebruik van alcohol is verontrustend hoog bij jongeren. Bij volwassenen is het een geaccepteerd probleem. Dit probleem moet in samenhang met het jongerenbeleid en het nog te ontwikkelen ketenbeleid de komende vier jaar hoog op de politieke agenda staan.

PROGRAMMAPUNTEN

1. De gemeente subsidieert een goede drugsvoorlichting op de scholen voor voortgezet onderwijs.
2. Géén preventief fouilleren of camera's in de Meppeler binnenstad.
3. De politie gaat meer aandacht besteden aan geweld tegen vrouwen. In de aanpak van eerwraak, vrouwenbesnijdenis en gedwongen huwelijken wordt nauw samengewerkt met organisaties van migrantenvrouwen.
4. GroenLinks is voor goed herkenbare wijkagenten die met een duidelijke opdracht van het corps in de wijk, buurt bezig zijn. We hechten eveneens veel waarde aan een goed toegankelijke jeugdagent.
5. Er komt een project buurtbemiddeling. Vrijwilligers, gecoacht door een professional, bemiddelen bij mogelijke conflicten of onderling onbegrip tussen burens, in een straat of wijk.
6. Alle woningen worden voorzien van het politiekeurmerk Veilig Wonen. Met ondernemers maakt de gemeente afspraken die moeten leiden tot het behalen van het keurmerk Veilig Ondernemen voor de bedrijventerreinen. De uitgaanscentra moeten gaan voldoen aan de criteria van het keurmerk Veilig Uitgaan. Aan de discriminatie in de

horeca (panel deurbeleid) wordt bijzondere aandacht besteed.

7. Meer zichtbaar toezicht op straat: wijkagenten of boa's (buitengewone opsporingsambtenaren voor de aanpak van kleine overtredingen, zoals fout parkeren en hondenoverlast). Aan de professionaliteit van toezichthouders worden hoge eisen gesteld.

HOOFDSTUK 4: WIJ WILLEN EEN DEMOCRATISCHE EN AANSPREEKBARE GEMEENTE

DEMOCRATISCH

GroenLinks staat voor een democratie die verder gaat dan het stemhokje. Een democratie waarin mensen worden aangemoedigd om zich verantwoordelijk te voelen voor de inrichting van de eigen samenleving. Burgerzin en gemeenschapszin ontstaan als mensen de kans krijgen om te participeren. Daarom willen we ook dat de gemeente haar inwoners waar mogelijk betreft bij het beleid en burgers meer zeggenschap geeft over de inrichting van hun wijk; de verantwoordelijkheid voor de besluitvorming ligt echter bij de politiek.

GroenLinks zet zich in de gemeentepolitiek in voor haar idealen. Daarin krijgen we nooit precies wat we willen, omdat we altijd rekening moeten houden met de opvattingen en belangen van anderen. We zoeken naar compromissen om samen een stap verder te komen. Voorop staat dat het lokale bestuur toegankelijk en transparant is en met open vizier verantwoording durft af te leggen. De overheid is van ons allemaal. Zij is geen machine die draait wat wij als individuen vragen, geen 'roept u maar'-democratie. GroenLinks wil een overheid die borg staat voor het publieke belang en de rechten van minderheden beschermt. Dat betekent dat de overheid de eindverantwoordelijkheid moet hebben voor de toegankelijkheid, de betaalbaarheid en de kwaliteit van belangrijke algemene voorzieningen, zoals zorg, nutsbedrijven, volkshuisvesting en openbaar vervoer. Concurrentie en private initiatieven op deze terreinen zijn wenselijk om de publieke sector kostenbewust en klantgericht te laten werken, maar privatisering en verzelfstandiging mogen geen doel op zich zijn. In ons ideaal staan betrokken burgers en een verantwoordelijke overheid samen garant voor een democratische en duurzame ontwikkeling van particuliere welvaart en publieke dienstverlening.

GroenLinks wil dat het gemeentebestuur toegankelijk en transparant is. Duidelijk, streng en daadkrachtig als het nodig is, maar ook aanspreekbaar en open voor suggesties en kritiek. Er wordt meer werk gemaakt van lopende dossiers, GroenLinks wil dat beleid dat is vastgesteld niet op de plank blijft liggen, maar vertaald wordt in uitvoering. Er moet duidelijker en meer gecommuniceerd worden over actuele besluiten van de gemeente en de gevolgen hiervan voor de burger.

Burgers zijn niet alleen klant van de overheid, wij willen

ook dat ze zich medeverantwoordelijk voelen voor het gemeentebestuur en dat ze vertrouwen hebben in het lokale bestuur. Daarom moet de gemeente durven experimenteren met nieuwe vormen van zeggenschap en inspraak. GroenLinks wil dat de gemeente meer werk maakt van dorps- en wijkgericht werken. Daarnaast staat de gemeente open voor en ondersteunt zij initiatieven van betrokken burgers. De gemeente helpt voortgang te maken bij initiatieven van burgers en is zeker niet de vertragende factor. Snelle procedures en resultaten zijn van belang om burgers betrokken te houden.

De GroenLinks-fractie in de gemeenteraad is altijd aanspreekbaar. Ze wil samenwerken met mensen en organisaties om urgente thema's op de politieke agenda te zetten; GroenLinks steunt ze bij het realiseren van een groene, sociale, open en democratische gemeente. De fractie organiseert een inloopsprekkuur.

Raadsleden van GroenLinks kijken kritisch naar hun eigen lokale nevenfuncties. Deze nevenfuncties mogen niet conflicteren met het lidmaatschap van de raad.

PROGRAMMAPUNTEN:

1. Burgers krijgen meer te zeggen:
  - De gemeente betreft de bewoners in een zo vroeg mogelijk stadium bij plannen voor de woon- en leefomgeving. Het gemeentebestuur geeft hierbij zo concreet mogelijk aan wat het doel is van het plan en welke ruimte er is voor invloed van bewoners.
  - Wanneer bewoners worden betrokken bij besluitvorming, zoals bij het project rond de Nieuwveenslanden, wordt duidelijker aangegeven welke ruimte er is voor invloed.
  - De gemeente stimuleert de organisatie van bewoners in wijkraden en dorpsverenigingen, het instellen van integrale overleggen (met wijkraad of dorpsvereniging, welzijnsinstelling, ondernemersvereniging en woningcorporaties) over de leefbaarheid in de wijk of dorp en ondersteunt bewonerszelforganisaties; zo kan interactieve besluitvorming vorm krijgen.
  - Dorp/wijkcomités kunnen een eigen budget krijgen, bijvoorbeeld voor het onderhouden en schoonmaken van de eigen buurt en het verbeteren van de groenvoorzieningen. De drempel voor het indienen van een burgerinitiatief wordt verlaagd naar 75

- Meppelers van 16 jaar of ouder.
- Een correctief bindend referendum wordt mogelijk gemaakt. Een dergelijke volksraadpleging nadat de raad al een beslissing heeft genomen, draagt bij aan een zorgvuldige gemeentelijke besluitvorming. Wijk- buurtbudgetten worden ingesteld zodat bewoners werkelijk zelf inrichting kunnen geven aan het beleid in de wijk of dorp. Iedere wethouder wordt weer verantwoordelijk en aanspreekpunt voor een aantal wijken, dorp of kernen. Nijeveen, Kolderveen, Nijeveense Bovenboer, Kolderveense Bovenboer, Schiphorst, Broekhuizen, Rogat, Centrum, Haveltermade, Koedijkslanden, Berggierslanden, Oosterboer.
2. De gemeente communiceert open, eerlijk en actief met haar burgers: Een aantal gemeenteambtenaren wordt (bij)geschoold in interactief beleid. Zij worden eerste aanspreekpunt en bieden ondersteuning bij initiatieven van burgers. Daarnaast helpen zij collega-ambtenaren en het gemeentebestuur effectief te opereren met maximale betrokkenheid van burgers.
    - Regelmatig wordt de tevredenheid van de burgers over de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening onderzocht.
    - De gemeente houdt regelmatig ‘open huis’ in het gemeentehuis, onder het motto ‘wat doet de gemeente voor...?’ (bijvoorbeeld jeugd, milieu). De gemeente informeert bezoekers over het beleid en staat open voor suggesties.
    - De gemeente communiceert in begrijpelijk Nederlands – heerlijk helder Hollands - en met veel beeldmateriaal; volgens de normen van Klare Taal.
  3. De gemeente zorgt voor een goede dienstverlening. Ook als de gemeente taken uitbesteedt, dan staat de kwaliteit van de te leveren diensten voorop. De aanbesteding van de thuiszorg en het collectief vervoer heeft duidelijk gemaakt dat aanbesteding geen technische klus mag zijn, maar beleidskeuzes vereist. Daarom stelt de gemeente vooraf kwaliteitseisen en controleert de kwaliteit tijdens de uitvoering.
  4. In het omgaan met klachten en bezwaren van burgers en bedrijven kiest de gemeente voor de andere aanpak. Niet juridisch afhandelen, maar bezwaren wegnemen. De gemeente gaat echt luisteren naar klagers en bezwaarden en wordt waar mogelijk partner in het zoeken naar oplossingen. Dit levert meer tevredenheid en betrokkenheid bij de burgers en ondernemers op en het bespaart ook op kosten voor eindeloze procedures (deze aanpak wordt wel premediation genoemd).
  5. Raadsleden en Wethouders zijn niet meer automatisch bestuurslid- van lokale en/of regionale organisaties. Instellingen worden bestuurlijk op afstand geplaatst van het college. De raad houdt een toezichtfunctie.
  6. Er komt een actiever handhavingsbeleid, o.a. van milieuvorschriften en snelheidslimieten. De bestaande voorschriften worden kritisch bekeken.
  7. De gemeenteraad gaat experimenteren met nieuwe werkvormen zoals vergaderingen in de wijken, buurten, of dorp een politieke markt of video-uitzending van de raadsvergadering.
  8. De faciliteiten van het stadhuis kunnen uitgebreider door burgers worden benut, bijvoorbeeld internetfaciliteiten voor burgers, goedkope kopieermogelijkheden, lees- en expositiezaal, vergadermogelijkheden.

HOOFDSTUK 5: WIJ WILLEN EEN DAADKRACHTIGE GEMEENTE

SOCIAAL, GROEN EN TOLERANT DE CRISIS DOOR

De huidige crisis maakt het waarschijnlijk dat de gemeente de komende jaren zal moeten bezuinigen. GroenLinks maakt zich sterk om deze bezuinigingen niet ten koste te laten gaan van duurzaamheid, sociaal beleid en tolerantie. Het is daarom van belang dat College en Raad zich niet alleen bezig houden met wat er nu moet gebeuren, maar ook rekening houdt met toekomstige veranderingen in inkomsten en uitgaven. We willen als gemeente niet geconfronteerd worden met plotselinge grote bezuinigingen die ten koste gaan van sociaal en groen beleid. Liever bezuinigen op asfalt dan op milieu!

GroenLinks staat voor een begrotingsbeleid dat voldoende ruimte biedt voor investeringen in publieke voorzieningen. Vooral gericht op de mensen met de minste kansen en op een noodzakelijk lokaal milieubeleid. Nu en in de toekomst. Dit vraagt heldere keuzes voor noodzakelijke investeringen en bijdragen. En het vraagt om een kritische houding ten aanzien van andere kosten, zoals die van aan- en uitbesteding, interne organisatie en de inkoop van goederen en diensten, bijvoorbeeld de inzet van dure adviesbureaus en externe krachten. Bij de grote activiteiten (bijvoorbeeld WMO) en projecten moeten de uitgaven inzichtelijk worden gemaakt zodat de gemeenteraad haar controlerende en sturende taak beter kan vervullen. Naast het kritisch kijken naar de kosten is het belangrijk dat gemeente zelf belastingen kan blijven innen. Hier geldt: de sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen.

PROGRAMMAPUNTEN

1. GroenLinks wil onderzoek naar de mogelijkheid van een gedifferentieerd onroerende zaak belasting (OZB) Als grondgedachte geldt: belastingen heffen naar inkomen.
2. De gemeente gaat vaker samen met andere gemeenten inkopen en samenwerken. Dit levert efficiencyvoordelen op. Hierdoor wordt het mogelijk meer te bereiken met minder geld, bijvoorbeeld het betaalbaar realiseren van de milieudoelstellingen op afvalverwerking.
3. De gemeentelijke afdelingen worden doorgelicht op efficiency door middel van vergelijkende tests. Op die manier wordt duidelijk waar en hoe het gemeentelijk apparaat efficiënter en goedkoper kan functioneren.
4. Bouwvergunningen en dergelijke worden kostendekkend aan de afnemers in rekening gebracht.
5. Daar waar commerciële bedrijven profijt hebben van gemeentelijke faciliteiten/grond/openbare ruimte moeten zij meebetalen aan de geboden voorzieningen.
6. De gemeente voert actief beleid om de eigen organisatie aantrekkelijk te maken voor hooggekwalificeerde professionals. Hierdoor is de gemeente minder geld kwijt aan de inhuur van externe deskundigen.
7. De gemeente kijkt kritisch naar de eigen representatiekosten. De gemeente dient zich te profileren met werkelijke kwaliteiten en sterke punten en dient zichzelf niet te verkopen via cosmetische middelen, zoals Citymarketing.
8. Bij grote projecten, zoals Nieuwveenselanden, gaat veel geld om. GroenLinks wil dat in de samenwerkingsovereenkomsten wordt geregeld dat projectontwikkelaars bijdragen aan publieke voorzieningen. Er moet vanuit de opbrengsten gelden gereserveerd worden voor lange termijn doelen.
9. GroenLinks wil dat de gemeente meer zorg draagt voor het verwerven van landelijke en Europese subsidies.

GROENLINKS
ZIN IN DE TOEKOMST

WWW.GROENLINKSMEPPEL.NL